

Ikt. sz.: HOB-42/55-3/2023.

HOB-15/2023. sz. ülés
(HOB-24/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Honvédelmi és Rendészeti Bizottságának**
2023. november 16-án, csütörtökön, 11 óra 03 perckor
az Országház Hazai Samu báró termében (földszint 66.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Novák Előd ügyrendi javaslata</i>	5
<i>Hozzászólás</i>	6
<i>Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	7
<i>Szalay-Bobrovniczky Kristóf tájékoztatója</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	18
<i>Szalay-Bobrovniczky Kristóf válasza</i>	27
<i>Határozathozatal</i>	33
<i>Az ülés berekesztése</i>	33

Napirendi javaslat

1. Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. a) A honvédelmi feladatok 2021. évi megvalósításáról, a Magyar Honvédség felkészítéséről, állapotáról és fejlesztéséről (TITKOS) címmel benyújtott beszámoló (B/2358. szám) (ZÁRT ülés!)
(Kormány - honvédelmi miniszter)
b) (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
3. A honvédelmi feladatok 2022. évi megvalósításáról, a Magyar Honvédség felkészítéséről, állapotáról és fejlesztéséről (TITKOS) címmel benyújtott beszámoló (B/5875. szám) (ZÁRT ülés!)
(Kormány - honvédelmi miniszter)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
4. Beszámoló jelentés a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat 2021-2022. évi tevékenységéről (ZÁRT ülés!)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Kósa Lajos (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Simon Miklós (Fidesz), a bizottság alelnöke

Kontrát Károly (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz)

Németh Szilárd István (Fidesz)

Móring József Attila (KDNP)

Novák Előd (Mi Hazánk)

A bizottság titkársága részéről

Laban János bizottsági főmunkatárs

Nagyné Szócs Andrea titkárnő

Meghívottak

Hozzászóló

Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter

Megjelent

Vargha Tamás államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)

Kajári Ferenc altbgy., a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

KÓSA LAJOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Kedves Miniszter Úr! Először a napirendet kell megállapítanunk. Van olyan képviselő, aki valakit helyettesít? *(Nincs jelentkező.)* Hatan vagyunk, Simon Miklós alelnök úr mindjárt jön, de így is határozatképesek vagyunk.

Most először a napirendről kell döntenünk, itt egy hárszabályszerű módosítási javaslatot tesz Novák Előd. Azt javasolja, hogy 12.30-kor fejezzük be a miniszteri meghallgatást, és a 2. napirendi pont a) és b) pontjait pedig valamilyen más alkalommal folytassuk le, illetve értelemszerűen a harmadikat is. Tessék, ügyrendi kérdés!

Novák Előd ügyrendi javaslata

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr. Indokolni szeretném a javaslatomat. Nagyon örülök, hogy először kaptunk egy meghívót egy nem is akármilyen hadgyakorlatra. Az elmúlt 30 évben nem látott Magyarország olyan komoly hadgyakorlatot, ami most van Magyarországon, amire nyilvánvalóan a miniszter úr is hivatalos, ezért rá való tekintettel is - de mivel nekünk még utána több napirendi pontunk lenne, és jelenésünk volna a bakonykúti lőtéren, már aki ennek a meghívásnak eleget szeretne tenni, de minden bizottsági tag meghívást kapott egy nagyon impozáns tüzérségi lövészetre -, azt gondolom, hogy indokolt volna ezt a lehetőséget biztosítani, és azt a nagyon komoly, egyébként többéves beszámolót, ami felgyülemlett itt a bizottság előtt, amit még nem tárgyaltunk, szerintem így nem volna helyes most úgy ledarálni, hogy akár miniszter úr sem tud jelen lenni, de akár néhány képviselő sem. Sőt megkockáztatom, hogy a határozatképeségünk sem lenne biztosított, ezért kérem annak a lehetőségnek a biztosítását, hogy ezen a hadgyakorlaton, miniszter úr meghívásának eleget téve, részt vehessünk úgy, hogy közben a bizottsági ülést se kelljen kihagynunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy a 2. napirendi pontban zárt ülésen megtárgyalandó, honvédelmi feladatok megvalósításáról szóló beszámoló házelnöki kijelölés alapján van nálunk, és az határidős. Ha most nem tartjuk meg az erről szóló napirendet, akkor elmulasztjuk a határidőt. Azt hiszem, a képviselő úr az egyik legjobb finanszírozója a Ház működésének személyesen is, tehát neki ez nyilván nem okoz gondot, de én azt javaslom, hogy azt tudnánk csinálni, hogy az 1. napirendi pontot - de nyilván majd felteszem szavazásra a kérdést - és a 2. napirendi pontot összevontan meg tudjuk tárgyalni, a 3.-at pedig a következő bizottsági ülésen, ott még nem jár le a határidőnk, akkor abba beleférünk. *(Jelzésre:)* Tessék!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr. De az a baj, hogy a 2. napirendi pont nyilvánvalóan zárt ülés. Nem véletlenül van ennyi érdeklődő, nyilvános ülésen szeretnénk meghallgatni, amit nyilvánosan meg lehet hallgatni miniszter úrtól, ami kérdéseket fel lehet tenni, és amire nyilvánosan tud válaszolni. Tehát nem érzem, hogy ez együtt tárgyalható volna, hiszen zárt ülésen kell tárgyalni azokat a titkos beszámolókat, amelyeket megkaptunk, és amelyekbe bele lehetett tekinteni, több száz oldal. Én azt javaslom, mivel ez egy vis maior helyzet - a honvédség már csak ilyen, a katonapolitika is, hogy hoz ilyen helyzeteket -, hogy erre való

tekintettel, erre a rendkívüli hadgyakorlatra való tekintettel mutassa meg az ütőképességét a Honvédelmi Bizottság is, hogy ilyenkor ehhez tud alkalmazkodni, akár nyilvánvalóan egy holnapi, hétvégi üléssel. De szerintem semmi probléma nem történik, ha ezt a 2021. és a külön benyújtott 2022. évi beszámolót - ha több mint egy évig nem volt probléma, hogy nem tárgyaltuk, akkor szerintem pont ez a pár nap ne legyen probléma -, ezt a két évit, ráadásul a) és b) napirendi pontot nem egy nap alatt akarjuk lezavarni. Szerintem házelnök úr meg fogja érteni, hogy egy ilyen vis maior helyzetben ezt, mondjuk, a jövő héten tárgyaljuk, akkor ez még teljesen normális működést biztosít. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Természetesen a honvédelmi miniszter meghallgatása nyílt ülésen történik. Azonban az könnyen előfordulhat, hogy olyan kérdést tesznek fel a képviselők, amelynek a megtárgyalására a nyílt ülés nem alkalmas. Tehát a miniszter úr meghallgatásának mindenképpen két része lesz. Van egy nyílt része, ott a miniszter úr beszámol, kérdések, hozzászólások, és utána zárt ülést rendelünk el, hogy azokra a kérdésekre is tudjon válaszolni, amelyek a zárt ülés megtárgyalását igénylik. Ekkor viszont meg tudjuk tárgyalni már a zárt ülésen a 2.-at, 3.-at is, és itt meg tudjuk csinálni... Két órakor kellene indulni. 1 órakor vagy 2 órakor? Én úgy tudom, hogy 1 órakor kell elindulni, ha most nekikezdünk, akkor...

Tehát akkor én azt javaslom, hogy először szavazzunk, már meghallgattuk az érveket Novák Előd javaslatáról. Kérem szavazzanak! Ki fogadja el? *(Szavazás.)* 1 igen szavazattal, 6 nem szavazat ellenében ezt nem fogadtuk el.

És elfogadja-e a bizottság azt a javaslatomat, hogy az 1. napirendi ponttal kezdünk, nyílt ülés, és utána zárt ülés tartását rendeljük el, ahol a miniszter úr válaszol azokra a kérdésekre, amelyekre nyílt ülésen nem lehet válaszolni, illetve a 2. napirendi pont megtárgyalására ezen keretében sor kerül, és a 3.-at pedig akkor elhagyjuk, hogy ne késsünk, és azt egy következő alkalommal meg tudjuk tartani. *(Jelzésre:)* Tessék!

Hozzászólás

KONTRÁT KÁROLY (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Honvédelmi és Rendészeti Bizottság! Én azt gondolom, álljunk neki a munkának, csináljuk, és csináljuk az eredeti napirendi pont szerint, tárgyaljuk végig a napirendi pontokat. Aki úgy gondolja, hogy elmegy korábban, az szuverén döntése, de azt gondolom, mind a kettő nagyon fontos, a hadgyakorlat is, a megtekintése is. De azt gondolom, hogy nekünk ma az eredetileg összehívott napirend szerinti bizottsági ülés során keletkezett feladatokat kell teljesítenünk.

ELNÖK: Jó, én ezt is el tudom fogadni. Meglátjuk, hogyan alakul a bizottsági ülés.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr. Én viszont azt kérem, hogy akkor legalább elnök úr kompromisszumos javaslatát fogadják el, ami azt jelenti, hogy legalább a 3. napirendi pont lekerül, ott semmi sürgősség nincsen. Ráadásul a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat 2021-22. évi, kétévi beszámolóját úgy tárgyaljuk, hogy semmilyen írásos előterjesztést erre nem kaptunk. Hozzáteszem, a Honvédelmi Minisztériumtól kaptunk mind a két évre több száz oldalnyi beszámolót, csak én tekintettem bele a bizottsági tagok közül az ülés kezdetéig. Úgyhogy kétlem, hogy nagyon érdemi vita lesz, viszont mivel a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattól semmilyen írásos előterjesztést nem kaptunk, és csak szóban terjesztenék elő azt, amihez például, nekem most egyetlen jelen lévő ellenzéki képviselőként betekintésem sem lenne, meghallgatni sem tudnám. És eközben a Nemzetbiztonsági Bizottságból is,

ugye, a kormánypárti szavazatokkal sajnos a zárt ülésről is kirekesztenek, hiába van sikeres nemzetbiztonsági ellenőrzésem. Ezért azt gondolom, ezek most már olyan fokozott indokok, amelyek alapján, legalább elnök úr javaslatát megfogadva azt kérem, hogy...

Bár, egyébként hamarabb kell érkeznünk, elnök úr, ugye, aki jönne a hadgyakorlatra, mert kapunk egy bizonyos biztonsági tájékoztatót, ami miatt kérték, hogy hamarabb érkezzünk. Tehát nem hiszem, hogy elégséges volna 1 órakor elindulni, vagy nem tudom, hány százzal szoktak az autópályán repeszteni, vagy valakinek esetleg helikopteres szállítás biztosított. De ha nem, akkor egyébként igenis fél 1-kor el kellene indulnunk. *(Németh Szilárd István közbeszól.)*

Mindenesetre azt javasolnám, hogy akkor elnök úr kompromisszumos javaslata szerint a 3. napirendi pontot mégiscsak vegyük le. Köszönöm.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Csak hogy egyszerűbb legyen az élet: úgyis kell bizottsági ülést tartanunk az idegenrendészeti törvény vonatkozásai miatt. Tehát a napirendi javaslat előterjesztése úgy szól, hogy a 3. napirendi pontot nem tartalmazza, azt mint előterjesztő visszavonom, így van egy 1. és egy 2. napirendi pont.

Elfogadja a bizottság a napirendet? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönjük szépen. Akkor jön a honvédelmi miniszter.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Az 1. napirendi pont a honvédelmi miniszter meghallgatása. Miniszter úr, ön é a szó.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf tájékoztatója

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Jó reggelt kívánok mindenkinek. Korszakváltás zajlik a magyar hadseregben. A magyar embereknek, a magyar családoknak jogos elvárásuk az, és meg is érdemlik, hogy az a szervezet, az a fegyveres erő, amely a biztonságuknak, az országuk szuverenitásának, a vagyonuknak és életüknek a garantálására hivatott, ezt szövetségeseivel közösen, a lehető legmagasabb színvonalon garantálja.

Mindent, ami teszünk, azt ennek érdekében tesszük. Ez ráadásul együtt jár, együtt kell járnia azzal, hogy a haderő fejlesztése során a régió egyik meghatározó és tekintélyt parancsoló, megfelelő elrettentő erőt felmutatni képes haderejévé váljunk.

Ez nem kerülhető el, hogy egy teljes átalakulás formáját öltse, hiszen az a békeállapot, amibe a korábbi politikai vezetés, illetve a nemzetközi közhangulat is az elmúlt években került, nélkülözi azt a képeséget, hogy egy esetleges konfliktus esetén Magyarország biztonsága garantálható legyen. Tehát magyar hadsereget alapjaiban fel kell ráznunk, és a békeállapotból el kell juttatnunk egy összeszedett, éles, harcolni képes, elszánt, megfelelően felfegyverzett és kiképzett haderővé.

Ez a folyamat zajlik, és érint több alfolyamatot, amelyeket a ma délelőtti folyamán igyekszem - legalábbis nagy vonalakban - megvilágítani. Ez mindenképpen érinti a magyar haderő teljes átfegyverzését.

Örököltünk egy doktrinális, szovjet felszereltségű haderőt. Ezt már évekkel korábban a magyar kormány és az elődeink felismerték, hogy ez tarthatatlan, az eszközeink eltűntek, megsemmisültek, elkótyavetyélték őket, üzemképtelenek. Ennek a helyére egy modern, NATO-kompatibilis eszközrendszert kell beszerezni. Ez a munka már elindult korábban, erről majd fogok pár szóban beszélni, hogy ez jelenleg hol tart.

Ez érinti természetesen módon a szervezeti kérdéseinket is, hiszen egy békehaderő, amely át kell hogy alakuljon egy háború előtti nulla fázisba - hogy így fejezzem ki magam - mindenképpen szervezetében is reformálásra szorul.

A szervezet megváltoztatása nem elegendő, itt egy szervezetikultúra-változásra is szükség van, egy mélyre ható szervezetikultúra-változásra van szükség, hiszen nagyon fontos az, hogy a magyar katona egy olyan jogrendben, olyan szabályzatokban és úgy tekint magára, mint egy egyenruhás munkavállaló, vagy pedig úgy tekint magára, mint harcos. És az a célunk, hogy elérjünk oda, hogy a testület is és az abban szolgálatot teljesítő egyének is, a magyar honvédek, a katonák harcosként és harcolni képes haderőként tekintsenek önmagukra.

Ez természetesen érinti a toborzási folyamatainktól kezdve a teljes ösztönzési rendszerünket, bent tartási rendszerünket, képzésünket is. És nyilvánvalóan érinti a magyar katona identitását is: ki a magyar katona? Miért harcol? Mik az értékei? Milyen előzményei vannak? Honnan jön, és hová tart?

Mindezekkel kell foglalkoznunk, és ebben a komplex feladatrendszerben a kiindulás természetesen a biztonsági helyzetünk kell hogy legyen. A biztonsági helyzetünk, amely kinevezésem óta is sajnos a negatív irányba mozdult el; az elmúlt egy évben a már addig is meglévő konfliktusokhoz további problémák, kihívások jelentek meg.

Hiszen a vizsgált időszak jellemző komoly, osztársadalmi kihívást jelentő megpróbáltatása volt a Covid-járvány, amelyben a hadseregnek is komoly szerepe volt, és alig léptünk ki a Covid-járványból, megindult az orosz agresszió, kitört a háború, és azóta folyamatosan, nap mint nap kapjuk a jelentéseket erről a szomszédunkban dúló, XX. századi típusú véres konfliktusról, amelynek nem látjuk a katonai megoldását, amelyben a magyar kormány a kezdetektől kezdve a béke pártján áll; eltökélt emellett, hogy az eskaláció elkerülése érdekében és a magyar kisebbségek védelme érdekében fegyvert, halált okozó eszközt nem szállít; és minden lehetséges fórumon az azonnali tűzszünet és a béketárgyalások igénye mellett áll ki.

Nem tart még itt a nemzetközi közösség. A legtöbb ország még azt gondolja, hogy ez a háború, bár nyilvánvaló, hogy katonai megoldása biztosan rövid távon nincs, de talán hosszú távon sincs, ennek ellenére a további fegyverek szállításában látja a megoldást. Ezt Magyarországnak politikailag, katonailag és egyébként is kezelnie kell.

Időközben, ahogy abban mindannyian tájékozottak vagyunk, az illegális migráció számadatai is folyamatosan növekednek. Magyarország déli határait szinte katonai szervezettség jelleget öltő nagyszámú, erőszakos, illegális migránsok tartják folyamatos nyomás alatt, amely kimutatható kapcsolatokat ölt és mutat a terrorizmus különböző bizonyított szereplőivel.

Természetesen a biztonsági helyzetünk romlásához az is hozzájárult, hogy néhány héttel ezelőtt egy borzalmas terrortámadást követően a Közel-Kelet is lángba borult, és a figyelmünket immáron az Izrael-Hamász fegyveres konfliktusra is minden eszközünkkel, a KNBSZ-szel és minden egyéb eszközünkkel fordítanunk kell.

Emellett, és talán ezektől nem egészen függetlenül a Távols-Keleten is mozgolódás van: egyre több hírt hallunk a kínai fegyverkezésről, egyre több hírt hallunk Tajvanról, és a csendes-óceáni térség potenciális destabilizációjáról, ugyanígy a globális világban már semmilyen eseménytől nem tekinthetünk el azért, mert messze van tőlünk, így az Afrikában bekövetkező események az ottani puccshullám és a terjedő és egyre intenzívebbé váló fundamentalista iszlám terrorizmus olyan körülmények, amelyek mind aláhúzzák azt, hogy sajnos igaz az az állítás, hogy a veszélyek korába léptünk. Ezek mind olyan konfliktusok, mind olyan potenciális veszélyforrások, amelyek magukban hordozzák az eskaláció lehetőségét, és a magyar haderőnek feladatrendszerénél fogva a legrosszabbra készülve, a legjobban reménykedve, de

mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a magyar emberek biztonsága garantálható legyen.

Először is: egy sikert már mindenképpen elértünk. Most már másfél éve tart a háború, nem sodródtunk bele. Nagyon komoly nyomás nehezedett és nehezedik a magyar politikára, a döntéshozatalunkra, hogy megváltoztassuk azt a fent említett, teljesen világos álláspontunkat, amelyet semmilyen körülmények között nem fogunk megváltoztatni. Elkerültük, és el is fogjuk kerülni, hogy Magyarország a háborúba bármilyen módon belesodródjon.

Hála istennek, egyre inkább látszik azért az európai közvéleményben is és a sajtóban is, hogy egyre többen teszik fel azokat a kérdéseket, amelyet Magyarország a kezdetek óta folyamatosan hangsúlyoz.

Annak érdekében, hogy ezt a komplex feladatrendszert a veszélyek korában teljesíteni tudjuk, komoly anyagi támogatásra is szüksége van a Magyar Honvédségnek és a magyar fegyveres erőknek általában. Ehhez nyújt lehetőséget az, hogy a 2024-re meghirdetett időponthoz képest már idén, 2023-ban elérjük a NATO által is ajánlott, sőt elvárt 2 százalékos védelmi költségvetési szintet, amelyet padlónak és nem plafonnak tekintünk. A 2024-es költségvetésbe is már ez bekerült, és a kormány is és a parlament is elfogadta, hogy legalább ezen a szinten, tehát 2 százalékot tudunk a magyar haderő üzemeltetésére és fejlesztésére fordítani. A fejlesztés ezen belül rendkívül fontos. A NATO-elvárások, -ajánlások 20 százalékot írnak elő, Magyarország ezt konzisztensen '18 óta messze meghaladja, ami természetes is, hiszen egy átfegyverzési folyamatban vagyunk. Ez nem biztos, hogy mindig ezen a szinten marad, de várható az, hogy a következő években azt az ambícióinkkal teljesíteni akarjuk, hogy egy modern XXI. századi, minél inkább, „ahol lehet, technológiát használ az előerő helyett” típusú, modern, digitális haderőnk legyen. Ehhez szükségünk van legalább a 2 százalékra, és szükségünk van ezen belül egy magas fejlesztési arányra. Egyébként a 2 százalék egy viszonylag szűk elit klubba helyez minket a NATO-n belül, hiszen még nagy államok sem, amelyek gyakran jelentős erőfelfejtással képesek a véleményt befolyásolni, és a döntéshozatalban szerepet játszanak, sem érik el a 2 százalékot, Magyarország eléri.

Ha megengedik, néhány szót beszélnék ezen a logikai ponton a NATO-szerepvállalásunkról és -jelenlétünkről. A magyar kormány rendkívül komolyan veszi a NATO-elkötelezettségünket, ez adja a biztonságunk nemzetközi garanciáit, és mind anyagi forrásokkal, mind missziós részvételünkkel, mind a különböző parancsnoki struktúrákban való megjelenésünkkel és aktív részvételünkkel, elkötelezetten ott állunk a NATO működése mellett.

Ez megnyilvánul abban is, hogy abban a pillanatban, amint erre felkérést kaptunk, a háború kitörését követően fölállítottuk azt a többnemzeti harccsoportot, amely zászlóaljerejű, és Magyarország keleti határát és ezen keresztül a NATO keleti szárnyát hivatott megerősíteni. Négy ilyen már korábban is volt. A háború kitörésekor négy újabbat, köztük a magyarországit hívta életre a NATO. Ebben Magyarország keretnemzetként funkcionál, és olaszokkal, horvátokkal, törökökkel kiegészülve biztosítja ezt a feladatot.

A vilniusi NATO-döntések hatására az az elvárás, hogy ez a 8 zászlóaljerejű harccsoport dandárrá nőjön, és ennek a lehetőségét vizsgáljuk magyar keretnemzetként való maradás vagy egyéb módokon, de kifejezetten elköteleztettek vagyunk ennek a harccsoportnak a támogatása és növelése mellett.

Magyarország évekkorábban hozott egy döntést a többnemzeti hadosztály-parancsnokság létrehozatalára Székesfehérváron. A HQ MND-C, ez a NATO-s rövidítése, elérte a kezdeti műveleti képességet, és minden erőnkkel azon vagyunk, hogy a teljes műveleti képességet elérje, és ezen keresztül Magyarország egy nagyon

fontos ponton, egy hadosztály-parancsnoksággal kapcsolódik a NATO irányítási, vezetési rendszerébe.

A magyar haderő missziós szerepvállalása jelentős. Légierőnk évek óta rendszeresen részt vesz a balti államok légtérrendészeti feladataiban. Ezt tavalyi évben is sikerrel teljesítettük, és jeleztük, hogy 2025-ben is képesek és hajlandók vagyunk ennek az éles szolgálatnak a nyújtására. Ez kiegészül az évek óta Szlovéniában hasonlóan nyújtott légtérrendészeti feladatokkal, illetve Szlovákia is bejön ebbe a képbe, hiszen egy megállapodást kötöttünk a tavalyi évben, hogy két másik visegrádi országhoz csatlakozva, a magyar légierő is légtérrendészeti feladatokban támogatja Szlovákiát a következő években.

Magyarország elkötelezett a NATO-értekezleteken és a NATO döntéshozatali folyamatban a 360 fokos védelmi fókusz megtartása és fenntartása mellett, nem szabad pusztán a keleti irányból fenyegető veszélyre koncentrálni, hanem fenn kell tartanunk a déli irányból érkező fenyegetettségünk iránti teljes figyelmet. Ez összefügg a magyar katonai szerepvállalással, hiszen a déli potenciális fenyegetettség a Nyugat-Balkán stabilitásában jelentkezik nálunk konkrétan. Itt diplomáciai, gazdasági és egyéb jelenlétünk mellett, évek óta katonai értelemben is jelen vagyunk, a NATO legnagyobb szárazföldi műveletében, a KFOR-ban jelentős magyar erők állomásoznak, vesznek részt, sőt műveletben is - ahogy arról majd a továbbiakban vagy kérdés esetén szívesen beszélek - az elmúlt évben részt vettünk. Itt ül mellettem Kajári altábornagy úr, aki ennek a kontingensnek a parancsnoka volt korábban, jelenleg pedig vezérkarifőnök-helyettes, így az egyik leghivatottabb szakember irányítja a Magyar Honvédség ezirányú szerepvállalását.

Komoly diplomáciai sikernek tartom, katonai diplomáciai sikernek az elmúlt évben azt, hogy megszereztük, és megőriztük a másik fontos nyugat-balkáni gócpont, a bosznia-hercegovinai európai uniós misszió, az EUFOR parancsnoki pozícióját, ezt jövő januártól Sticz tábornok úr személyében magyar parancsnok fogja betölteni. Itt valamennyi erőallokációval növeltük is a jelenlétünket. Ez szintén fontos stabilizáló pontja ennek, az egyébként igen könnyen instabillá váló régióknak.

Magyarország abban a logikában, amelyeket folyamatosan és évek óta vallunk és eszerint is cselekszünk - hogy a problémákat ott kell kezelni és megoldani, ahol keletkeznek, és nem szabad őket behozni a határainkon és Európa határain belül -, kifejezett figyelmet fordít a földrajzilag tőlünk távolabb eső, de igen könnyen Magyarország biztonsági helyzetét azonnal és közvetlenül befolyásoló régiókra. Ilyen az afrikai kontinens, ezen belül a Száhel-övezet, amely sajnos csak az elmúlt néhány hónapban vált a világ egyik kiemelt gócpontjává, kormányok omlanak össze egyik napról a másikra, amely azonnal és véresen a fundamentalista terrorizmus elburjánzásához - amely több más egyéb életkörülményt rontó vagy negatívan befolyásoló körülmény mellett -, közvetlenül a migránsáradat növekedéséhez járul hozzá. Tehát Magyarországnak és Európának is egyébként elemi érdeke, hogy a stabilitást is megőrizze. Itt egyetlen egy pont van még, egy bástya áll még stabilan ebben a régióban, az Csád. Így Magyarország egy komplex mezőgazdasági, vízkezelési, járványügyi, egészségügyi segítségcsomagot ajánl fel Csádnak, amelyet a Hungary Helps fog össze. Ennek egy katonai komponensét is javaslatunkra az Országgyűlés elfogadta, és mandátumot adott rá, hogy egy maximum 200 fős, váltásokban 400 fős magyar katonai kontingens jelenjen meg ebben a régióban. Ez egy önálló magyar katonai szerepvállalás lesz, amely ugyan a NATO- és egyéb szövetségeseinkkel szoros összhangban és velük együttműködve fog megvalósulni, de korábbi, más missziókhöz képest nem alárendelt pozícióban, hanem mellérendelt pozícióban fogja biztosítani a régió stabilitását.

Emellett csak megemlítem, hogy az elmúlt évben egyéb, nem fegyveres konfliktusokban, illetve katasztrófákban is a Magyar Honvédségnek volt alkalma a rátermettségét bizonyítani: a török földrengésben katonasorvosainkkal, szállító eszközeinkkel nyújtottunk segítséget. Szlovéniát kétszer is katasztrófa sújtotta, tavaly nyáron erdőtüzek, idén árvíz, mind a kétszer a magyar légierő és szakemberek segítségével hártottuk el ezeket a helyzeteket.

Akkor most, ha megengedik, rátérnék a felvezetőmben említett folyamatok - egyes nagy folyamatok, amik a korszakváltás elemei - elemzésére.

Ilyen talán az, hogy először a haderő fejlesztését, egész pontosan az átfegyverzést érdemes megemlíteni. Ugyan ez legalább annyira fontos, mint a személyi, humánpolitikai kérdések és döntések vagy a szervezeti kérdések, de erről szoktunk először beszélni.

Ezek a látványos eszközeink, amelyek a '15-16 környékén már megindult haderőfejlesztés logikájából és az akkor megtörtént előkészítő, piackutató, igényfelmérő munka eredményeképpen megkötött szerződések eredményeképpen hazánkba érkező eszközök átvétele, azok rendszerbe állítása, és egyszerűen szólva az ezekkel az eszközökkel meg kell tanulnunk harcolni.

Nem elég pusztán átvenni a Leopard harckocsit a PzH 2000 lövegeket és azokat csodálattal bámulni a hangárokból, hanem ezeket a magyar haderő szerves részévé kell tenni, és képessé kell tenni magunkat arra, hogy ezekkel az eszközökkel bármikor a harci cselekményeket sikerrel le tudjunk folytatni, hiszen ezért vettük őket. Tehát ez egy rendkívül komplex rendszer, és egyáltalán nem magától értetődő feladat.

Akik követik a tevékenységünket, láthatják azt, hogy hétről hétre a vezérkarfőnök-helyettes úrral és más katonai vezetőkkel, államtitkár úrral járjuk az országot és vesszük át a különböző eszközöket, amelyek kisebb vagy nagyobb számban, némelyek már teljes létszámban - mint ahogy a PzH 2000-eseink, amelyekkel valóban a mai nap az első komoly éleslövészetünket le tudjuk folytatni -, másokból, mint a Leopard harckocsiból 12 van itt, és további 44-et várunk egy speciális eloszlásban, amelyekben idén már beérkeznek az új A7 konfigurációjú gépek.

És sorolhatnám, amin most nem mennék végig, kérdés esetén szívesen elmondom, de ez a médiában nagy részletességgel és rendszeresen tárgyalva van.

Inkább csak felvillantásszerűen említem, hogy ez természetesen nem csak a nehézasakat a szárazföldi erőben, hanem érinti a légvédelem kérdéseit, átvettük a NASAMS légvédelmi rakétarendszereket, amelyeket az izraeli Vaskupola elemeiként működő izraeli radarokkal kötünk össze, és ezzel Magyarország légvédelmét egészen más szintre emeljük, mint ahogy eddig volt, de a légi szállítóképességeink, illetve kiképzőképességeink is új repülőeszközök beszerzésével és rendszerbe állításával bővül.

Ez a munka további beszerzési szerződések kötésével erősödik és folytatódik, hiszen itt részben további eszközökre van szükségünk, részben ezek komplettírozása, rendszerbe szervezése zajlik, amit digitalizációnak is nevezünk; valamint új képességekre kell szert tennie a Magyar Honvédségnek.

A nyáron történt az úgynevezett kamikaze drónok beszerzéséről történő bejelentésem, amely az orosz-ukrán háború számos más tapasztalatuk mellett az egyik nagyon fontos tapasztalata a drónhadviselés megjelenése, és Magyarország a régió haderejeként feltétlenül kell ilyen típusú eszközökkel bírnia mind a felderítőképesség, mind a csapásmérőképesség oldalán. Ez a beszerzés erről gondoskodik, és egyben egyébként kutatás-fejlesztés és gyártás szintjén pedig a folyamatos utánpótlásunk is Magyarországról lesz ezentúl ellátva.

Illetve egyéb olyan lényeges csapásmérő eszközök beszerzéséről tárgyalunk és előkészítő munka zajlik, amely egy zárt ülés keretében sokkal jobban kifejezhető lehet.

A kormány 2022-es döntése alapján a Magyar Honvédség hivatásos és tartalékos állományának egyéni felszerelését komplettíroztuk; ezt büszkén jelenthetem, hogy befejezett módban - még néhány szállítási határidő ez év végére tolódt, de - az akkor meghatározott állomány megkapott minden olyan egyéni felszerelést, legyen az könnyűfegyverzet, éjjel látó optika, taktikai mellény, rohamsisak és minden egyéb, ami egy harcoló alakulatnál, egy elsőlépcsős harcoló alakulatnál feltétlenül szükséges. Ezek oda meg is érkeztek.

Ez a munka tovább folytatódik, de nagyot léptünk az elmúlt egy évben előre. Még sok mindenki hátra van, a tartalékos erők is, de ez nagyon lényeges döntés és előrelépés volt.

Infrastruktúra-fejlesztés: önmagában egy meghallgatás idejét kitöltené, ha felsorolnám, azokat, ahol a honvédség fejleszt mind laktanya-, mind pedig az újonnan beérkező technika tárolására alkalmas infrastruktúrát, mind pedig a szimulációs képességünk növelését szolgáló elemeket.

Ezt külön kiemelném. Tatán adtuk át nem olyan régen azt a szimulációs központot, amely mind a Leopardjaink, mind pedig az önjáró tüzérségünk szimulációs rendszereit, amelyeket egyébként össze is tudunk kötni, tehát lényegében egy elképzelt digitális háborút a tatabányai szimulációs központban az eszközeink fizikai használata nélkül, de teljes hasonlóságot imitálva képesek vagyunk lefolytatni. Ez rendkívül komoly, és a régióban is egyedülálló képesség, amivel a Magyar Honvédség szintén az elmúlt egy évben gazdagodott, az ehhez szükséges infrastruktúra fölállt, és egyébként a tatabányai laktanya lakókörülményei is jelentősen megváltoztak, de ezt sok ponton el lehet mondani. Természetesen ebben is rengeteg munka áll még előttünk, de haladunk.

A tárcához került a Bálványos, amelyből egy honvédelmi élményközpont faragtunk, és olyan kiállításokat vittünk oda, amelyek egészen az eddigi, kicsit avított múzeumszemlélethez képest egy élményközpontú módon mutatja be a honvédség történetét és jelenlétét, kedvet csinálva, inspirálva, bevonva. A látogatószámok messze meghaladják az eddigi múzeumlátogató-számainkat, és nagyon sikeresen halad ez a program előre. Ennyit az eszközeinkről.

Beszéljünk egy pár szót a szervezetről! Nagyon fontos szervezeti integráció történt meg. Először is a minisztérium működésében az átvétel után az a döntés született, hogy a beszerzéseinket, amelyek korábban egy kormánybiztosságban voltak, integráljuk a minisztérium munkájába, ezért magától értetődő volt számomra, hogy egy ilyen komplexitású folyamatot külső szervezeteken keresztül nem lehet lebonyolítani, ez szervesen kapcsolódik a katonai oldal által meghatározott igények beazonosításához, letervezéséhez, majd beszerzéséhez és legyártásához.

Ezért logikailag hiányzott is a rendszerünkben a védelemipar, amely egy kormányátalakítást követően szintén integrálódott a tárcánkhoz, így elmondhatjuk azt, hogy ma az igénytámasztástól az eszközök gyártásáig és - majd erről beszélek pár szót a továbbiakban - nem pusztán az eszközök gyártásáig, hanem azon túl, exportra is, nemzetközi piacokra is termelni képes védelemipart tudunk építeni. Ennek az integrációja sikeresen megtörtént a tárcához.

Több szervezeti változtatást alkalmaztunk a haderőn belül, amely leginkább egy személyi változásban kulminált, ami magával hozott aztán további szervezeti változásokat.

Az év közepe táján javaslatot tettem miniszterelnök úrnak a vezérkarfőnök személyének cseréjére. Ez sikeresen megtörtént, és az azóta eltelt időszak bizonyítja, hogy az akkori feltételezésem, miszerint a hadsereg vezetését egy harcászati szemléleti szintről föl kell emelni hadműveleti szintűre, ez fényesen beigazolódt, hiszen Magyarország pont ezekben a hetekben a modernkori történetének legnagyobb

komplex összhaderónemi hadgyakorlatát bonyolítja le „Adaptive Hussars” néven, amit a későbbiekben meg is fogunk látogatni.

Ez egy olyan vizsga, egyben bizonyítás is a Magyar Honvédség részéről, amelynek az a célja, hogy a gyengeségeinket, ha vannak ilyenek, beazonosítsuk, a lehetőségeinket és a képességeinket pedig tovább erősítsük.

Tehát itt mindenképpen ez a szervezeti és személyi váltás, amely magával hozta a teljes vezérkar cseréjét - a korábbi KFOR-parancsnok mellettem altábornagyként már mint vezérkarfőnök-helyettes ül -, mindenképpen beigazolódott.

Igen fontos szervezeti változás volt a területvédelmi rendszer mint új komponens haderőhöz való illesztése. A tartalékosság idáig egyszerűen szólva a hivatásos állomány pótlására vonatkozó szemlélettel működött. Mostantól azonban minden tartalékos a területvédelembe kerül átszervezésre és beszerzésre. Egy területvédelmi rendszerünk lesz.

A meglévő két ezredhez további öt területvédelmi ezredet hoztunk létre, ezzel teljes mértékben lefedve az országot, és úgy alakul ki egy kétkomponensű haderő, hogy amíg a hivatásos haderő döntően új, modern, digitális eszközökkel, hivatásos katonákból támaszpontszerűen van jelen az országban - hiszen a logisztikai igény az infrastrukturális kiépítettség és a hadműveleti igény ezt teszi szükségessé és lehetővé -, addig a területvédelem kapilláriszerűen jelen van az országban mindenütt, döntően tartalékosokra támaszkodik. Természetesen a keretben és törzsben vannak hivatásosok is, de döntően tartalékosokra támaszkodik, és tipikusan az egyszerű, hagyományos könnyűfegyverzetet használja a szállítóeszközök tekintetében is.

E kettő így épül ki, és az ehhez szükséges szervezeti változásokat elvégeztük, és ezek zajlanak a vezérkar átalakításával, külön vezérkarfőnök-helyettes gondoskodik ennek a területnek a gondozásáról Takács Attila tábornok úr személyében.

További fontos lépése volt az elmúlt másfél évnek, hogy több lépcsőben illetményemelést tudtunk adni a Magyar Honvédségben szolgálók számára, amely nem elhanyagolható mértékű reálbér-növekedést eredményezett ebben a szektorban. Így az, hogy az eddigi megszokott békehadzseregből egy élesebb, harcolni tudó, átfegyverzett, komoly haderővé nővünk, az ezzel kapcsolatos megnövekedett terhelést komolyabb és ezzel arányos és a piacon is versenyképes illetménnyel óhajtjuk kompenzálni.

A politikai döntésnek megfelelően, a honvédkórház az egységes egészségügyi rendszerbe való áttemelése után - probléma nélkül, határidőre, professzionálisan lezajlott - szolgálatait továbbra is nyújtja. Igen fontos döntésünk volt ebben a tárgyalt időszakban, hogy a magyar haderő jelenlétét a déli határunkon megszüntettük. Támogató pozícióban voltunk, de már évek óta jelen. Ez fontos támogatást nyújtott a rendőrség erőinek, de azáltal, hogy ott létrejött a határvadászrendszer, és feltöltésre került ez az állomány, így a Magyar Honvédség végre visszavonulhatott eredeti feladatrendszerének teljesítéséhez, ami pedig a kiképzés és a gyakorlatozás; mert a határszolgálat bármilyen fontos is, de ez ettől elvonta a magyar haderőt. Tehát megint csak, ahogy igyekeztem mondani, hogy az egész korszakváltásunk és az átalakításunk egy egységes stratégia szerint egy irányba halad, és minden lépésünk és minden döntésünk, amit meghozunk, ezt hivatott szolgálni, ezekkel a pontokkal, amikről itt most beszélek, azt szeretném demonstrálni, hogy minden döntésük ugyanabba az irányba mutat. Ez például abba az irányba, hogy ne mással foglalkozzunk, mint a haderő eredeti feladatával.

Az „Adaptive Hussars”-ról már beszéltem, de még néhány gondolatban, ha megengedik, kiegészítem, hiszen ez a nagyon régóta, 30 éve ilyen léptékben nem megvalósult gyakorlat, amelyet NATO-keretekben folytatunk, tehát többnemzeti, Magyarországra külön érkeztek, és az itt állomásozó erők együttműködéséből származó összhaderónemi, tehát a légierőtől kezdve a szárazföldön keresztül az összes

támogató harckiegészítő elemünk is megmozdul. Méltán mondhatjuk, hogy az egész Magyar Honvédség megmozdul. Már a készenlétfokozás elrendelésekor is ez volt a szándékom, de annak csak részlegesen sikerült a teljesítése. Mostanra elértünk oda, az „Adaptive Hussars”-on keresztül a teljes Magyar Honvédség megmozdul, és ez egy kiváló vizsga arra, hogy ezt milyen gyorsan képes elvégezni, hogyan működnek az irányítási, vezetési rendszereink, miképpen reagálnak a tartalékosaink, hiszen az „Adaptive Hussars 23” gyakorlatban körülbelül 5000 fő, ebből 500 tartalékos, aki rövid határidővel került bevonásra. Külön szeretném felhívni és egyben megköszönni a munkaadók támogatását is ez ügyben, erre még nagyobb támogatásra van szükségünk. Fontos, hogy a katonákat elengedjék a munkaadók, kompenzációt kapnak érte egyébként, de fontos, hogy elengedjék katonai szolgálatra, és hogy ezt a nemzetbiztonságunk és nemzeti ellenállóképességünk szempontjából kiemelt jelentőségű szolgálatot rövid határidővel és hatékonyan el tudják látni. Meggyőződésem, hogy a munkaadók azon túl, hogy a haza ügyét szolgálják, még nyernek is vele, mert olyan képességekkel térnek vissza a tartalékosok, élményekkel, képességekkel, amelyek pótolhatatlanok és sehol másutt nem megszerezhetők.

Emellett a gyakorlatnak még egy nagyon fontos, kiemelt jelentősége az az, hogy a civil szférába is beér, átér, a védelmi igazgatás rendszerén ez egy gyakorlat a közigazgatás számára is, hogy egy elképzelt, Magyarországot ért támadás esetén hogyan kell reagálnia. A gyakorlatban érintett főispánok vezetésével a teljes magyar államigazgatás megmozdult, sőt még én is kaptam olyan feladatot, amire az volt írva, hogy gyakorlat, gyakorlat, és feladatokat kellett végrehajtani, nagyon helyesen a gyakorlat logikáiból kiindulva. Ebből a gyakorlatból - annak lezárása, az eredeti állapot visszaállítása után, egy nagyon jól meghatározott folyamat szerint - tanulságokat fogunk levonni, ami egészen a jogalkotásig elmenő változásokat indukálhat. Az ország védelmi tervét és az ország fegyveres védelmi tervét is befolyásoló javítások, módosítások kerülnek majd eszközlésre. A szervezeti változásokat itt most lezárnám, még sokat lehetne beszélni róla.

Néhány fontos, a honvédség állományát érintő döntésünkről, azok hatásairól szeretnék most beszélni. Az egyik legismertebb, ami a közgondolkodásban fiatalítás néven vált ismertté, szaknyelven a honvédelmi szolgálati juttatás bevezetését jelentette, amely egy olyan állapotot hivatott elérni, és ezt el is értük - az „Adaptive Hussars” bizonyítja a legjobban, hogy a parancsnoki állományunk, állományilletékes parancsnoki állományunk szintig és még annál lejjebb is -, hogy az új technika alkalmazása kapcsán modern, fizikailag fittebb, gondolkodásmódjában már a XXI. század igényeihez alkalmazkodni képes, nyelveket beszélő, önállóságra képes és hajlandó, felelősséget vállaló és felhatalmazó jellegű parancsnoki gárda álljon elő egyfelől. Másfelől pedig fölhalmozódtak olyan, létszámban magasságfokozatú tisztek és altisztek, akiknek valójában, valljuk be a honvédség - ami nem egy szociális intézmény, hanem egy harcolásra hivatott védelmi szervezet - már nem tudott megfelelő kihasználtságú lehetőséget biztosítani. Ez minden NATO-hadseregben így van, ennek a helyzetnek a kezelésére hoztuk létre a honvédelmi szolgálati juttatást, amely egy méltó és méltányos csomagnak bizonyult. Nem is érte igazán az ajánlatot semmilyen komoly támadás. Nagyon sok kiváló katona, aki már ezt az új tempót, nem biztos, hogy tudta, vagy akarta feltétlenül követni, ezzel a honvédelmi szolgálati juttatással méltó elismerést kapott a nyugdíjkorhatárig számára folyósított illetmények mentén és egy egész rendszert is kapott, aminek a részleteit önök pontosan ismerik, most erről már nem akarnék beszélni. De ez lezajlott, sikeres volt, le is zárult, és ennek most már ilyen módon vége van.

Az illetményemelés említettem, átlagosan 26 százalékos illetményemelés történt '22-ben, illetve '24 januárjában ennek egy második lépése lesz. Általában a

teljes motivációs toborzást, illetve megtartási csomagot újragondoltuk, és újragondoljuk mind a hivatásos és az attól némileg eltérő, területvédelmi tartalékosok számára. Ez tartalmaz utazási, egészségügyi, üdülési, lakhatási elemeket, amelyeknek a fejlesztése, illetve a folyamatos kiajánlása a hadkiegészítési toborzási rendszeren keresztül zajlik.

A toborzás területén stratégiát változtattunk, és bevezettük a pontszerű, speciális toborzási gyakorlatot. A Magyar Honvédség és a honvédelem ügyének támogatására egyébként szintén nagyon hosszú ideje, talán a rendszerváltozás óta nem látott méretű marketingkampányokat indítottunk el, amely ennek a szakmának a szabályai szerint először imidzselemekkel az építendő honvédség gondolatát - hogy mondjam? - propagálja, ez az „És te készen állsz!” kampányunk volt, amely utána konkrét ajánlatba lépett át. Ezt a kampányelemet úgy hívjuk, hogy „Emberré az új vasakra!”, hiszen a folyamatosan beérkező, új technológia mellé katonákra van szükségünk, mert semmit nem érnek a harckocsijaink, a radarjaink és semmi egyéb, hogyha nincsenek mellette azt használni képes, arra kiképzett, elszánt, jól megbecsült, összekovácsolt, egy egységes katonai mentalitásra fölkészített magyar fiatalok. Így tehát létrehoztuk a Hódmezővásárhelyi 30. Kinizsi Páncélos Gyalogdandárunk első hagyományos okokból gránátosnak nevezett zászlóaljának feltöltésére vonatkozó kampányunkat, amelyben az üzenetünk az volt, hogy egy kiemelt feladatra keressük az új magyar hősöket.

És ezt kiemelt illetménnyel honoráljuk, és nem fordítva, mert meggyőződésem, hogy a Magyar Honvédségben azoknak van helyük, akik ezt akarják, ezt a csodálatos hivatást akarják csinálni, mindig erről álmodtak, erre vágynak. A mi feladatunk az, hogy ehhez a képességet és az eszközöket biztosítsuk, és megfelelő illetménnyel lássuk el, de nem az illetmény, hanem a szolgálat; a szolgálat és a feladat a lényeg.

Ez nagyon sikeres volt. Sok százan jelentkeztek néhány hét alatt. Annyian egyébként, hogy kétnaposra kellett a bevonulást elhúznunk, és azóta ez a feltöltött állomány a Magyar Honvédség egyik legszilárdabb és legmegbízhatóbb, legjobban összekovácsolt, kiváló, új szemléletű alegysége, amelyhez egy második bevonulási hullámban további százak csatlakoztak.

Tehát elmondhatjuk - hosszú idő óta nem volt ilyen -, hogy a hódmezővásárhelyi harcoló dandárok, harcoló zászlóaljak 90 százalékos feltöltöttségre jutottak. Ennek a kampányelemnek vagy ennek a toborzási üzenetnek az is fontos része, hogy a nem pusztán az újonnan belépők kapnak egy nagyon magas, 737 ezer forint bruttó illetményt, ami az örvezetői belépő illetmény, hanem azok is, akik már eleve ott szolgáltak, hiszen ugyanarra a feladatra ugyanolyan illetményt kell adnunk, ezáltal egy bizonyos jól körülhatárolt feladatra a már bent szolgálók és az újak is, és végig az egész láncban kiemelt illetményt tudnak kapni.

Ez annyira jól sikerült, hogy a tapasztalatok levonása után némi módosításokkal újraindítjuk. Pont ma fogom egyébként délután bejelenteni, hogy ez alkalommal ugyanezen logikával a tatai tüzérsztyály feltöltésére fogunk egy programot indítani.

Áttérnék a korszakváltásunk meghatározó következő alfolyamatára, ez pedig a védelemipar kiépítése. Az a kormány elhatározott szándéka, hogy miközben a magyar haderőt eszközbeszerzésekkel fejleszti, minden forint, amit eszközbeszerzésre fordítunk, legalább kétszer annyi forint értékben érvényesüljön a magyar gazdaság és a magyar infrastruktúra fejlesztése tekintetében.

Erre számtalan jó példa van, majd néhányat föl is fogok sorolni, és a magyar védelemiparban a haderő saját igényén keresztül, illetve a biztonsági helyzet sajnálatos negatív változási igények okán nagyon komoly nemzetközi kereslet mutatkozik.

Ha tehát képesek vagyunk gyorsan, hatékonyan, magas minőségben, kimagasló technológiai színvonalú és méretű védelemipari kapacitásokat Magyarországon

kiépíteni, ez olyan lökést tud adni a magyar gazdaság egészének, ami nem is nagyon hasonlítható más hasonlóhoz; vagy volt néhány példa, de a tárgyalása messze vezetne.

Ilyen példa a Gyulán létrejött Airbus helikoptergyárunk, erre példa a Kiskunfélegyháza üzemelő, jelenleg CZ coltokat gyártó, de egyébként bármilyen más fegyvertípus gyártására képes kézfegyvergyárunk, abszolút state of diart, ahogy azt mondani szokták.

Rendkívül nagy előrelépés a zalaegerszegi harckocsigyárunk, amely a Rheinmetall, a világ egyik legnagyobb hadiüzemével való együttműködésben, egész pontosan vegyesvállalati formában létrehozott harckocsigyár, amely egész Európában ilyen méretű és ilyen felszereltségű nincs vagy alig van. Ez kapcsolódik egy tesztpályával is, amely a ZalaZone területén valósul meg, és már megkezdődött ott a páncélozott gyalogsági harci jármű, a Lynx gyártása, amely szintén egyébként a maga műfajában a legmodernebb eszköz, amelyet a Magyar Honvédség rendszeresít először, és további nemzetközi értékesítésekre számítunk.

Komolya munka zajlik annak érdekében, hogy a zalaegerszegi gyár a Lynxen túl más eszközök gyártását is, amelyekre bizonyos esetben van magyar honvédségi igény, de bizonyos esetben nem feltétlenül kell, hiszen ezt a gyártó kapacitást jól kihasználva a magyar emberek és a magyar gazdaság gazdagodására és növelésére alkalmas módon tudjuk növelni.

Az elmúlt hetekben jelentettem be azt, hogy az eddig Magyarországon felszerelt 4x4 kerék meghajtású gumikerekű páncélozott harci jármű, amit mi Gidrának ismerünk, az már maga a gépjármű is Magyarországon kerül hamarosan gyártásra; a Rábával közösen, a Nurol Makina nevű török gyártó létrehozott egy közös vállalatot, amely arra irányul, hogy ne pusztán a Magyarországra érkező harci jármű felszerelése történjen Magyarországon - ahogy az eddigi már itt történt Kaposváron, ez ott is marad, a fegyverzettel, radarrendszerrel, irányítási elemekkel való ellátása -, hanem maga a gépjármű is Magyarországon kerüljön előállításra.

De épp az elmúlt hetekben kötöttünk egy megállapodást a Beretta gyár és a Beretta család tulajdonában lévő Beretta gyár gondozásában lévő mátrai, siroki kiskaliberű lőszergyár újabb gyártó sorokkal való kibővítéséről.

Tehát ez a munka rohamléptekben halad. Nem említettem, de csak felvillantom a várpalotai fejlesztéseinket, amelyek a Rheinmetallal szintén közösek, és annak a régióknak rendkívül fontos támogatást nyújt az ott megjelenő gyártókapacitás- és infrastruktúra-építés, és akkor még csak a védelemipar vegyesvállalatokban és gyártási oldalon megjelenő potenciáljáról beszéltem.

De nem szabad elfelejtenünk a folyamatosan beérkező eszközök karbantartásának, nagy- és kiskarbantartásának, alkatrészellátása által generált igényrendszert, ami szintén a korábban elszervezett, de most a tárcához visszakerült saját, a honvédelmi ágazatban állami tulajdonban levő cégeken keresztül a Curruson és a HM Arzenálon keresztül történik majd ezek karbantartása, illetve ellátása.

És a védelemipar harmadik nagy lába pedig a védelem-innováció, amelyre egy miniszteri biztos is rendelkezésre áll, és ugyanaz a személy, Porkoláb tábornok úr vezeti a Védelmi Innovációs Kutatóintézetet, ami pedig azokat a lehetőségeket vizsgálja, hogy a nagy eszközeink beszerzése mellett azokat kiegészítve, azokat fölruházva milyen magyar kisebb vagy nagyobb vállalkozások azonosíthatók be, fejleszthetők oda, hogy az egész magyar védelemipari ökoszisztémába, illetve a haderő eszközrendszerébe beilleszthetők legyenek.

Ez rengeteg innovációt igényel, és egyben további gyártókapacitások, kisebb-nagyobb magyar vállalatok emelkedését teszi lehetővé. Tehát nagyon nagy ecsetvonásokkal így tudnám, leírni ezt a rendkívül komplex rendszert, ami kiegészíti a haderő fejlesztését ipari oldalon.

És akkor végezetül néhány gondolat a lelkünkéről, a katonai nevelés, a katonai identitás kérdéseiről. Ez meggyőződésem szerint legalább annyira fontos, mint az eszközök beszerzése vagy a szervezeti átalakítások, hiszen a magyar katona nem tudja, hogy honnan jön, kik az ősei, miért áldozták oly sokan, oly hosszú időn keresztül az életüket; mi az a tudás, mi az a kultúra, mi az a hagyomány, ami ebben a láncban feljűk áramlik és sajnos a történelmünk utóbbi évtizedei ezt az áramlást meg is állították szándékosan, és megpróbálták más irányba terelni; ezeket az akadályokat el kell hárítanunk, és vissza kell térnünk ahhoz, hogy a hagyományaink folyamatosan a részünkké váljanak.

Hiszen egy komoly, nagy és erős és magabiztos nemzet, mint amilyenek mi vagyunk és amilyennek lennünk kell, csak a hagyományaira építve, csak a saját történetével tisztában léve, és annak az értékeire, intézményi hagyományaira támaszkodva tud egy modern, XXI. századi hadsereget építeni. Erre az erőre szükségünk van, ezt nem hanyagolhatjuk el.

Az egyik legrégebbi közintézményünk az idén 175 éves Magyar Honvédség. Alig van olyan közintézmény, amely ilyen hosszú jogfolytonosságra tekint vissza, tehát a magyar katona története nem 1848-ban kezdődött, hanem annál sokkal régebben.

Ezt az energiát be kell csatornáznunk, ennek mindenféle szakmai módjai vannak. Idesorolom azokat a fontos döntéseinket, amelyek az alakulatok átnevezésére vonatkoznak, új, pontosabban régi új hadrendi számok - olyan hadrendi számok, amelyek a magyar katona vitézségével váltak méltán híressé és feledhetlenné - kerülnek ismét alakulatokhoz; abban a megtiszteltetésben részesülnek alakulatok, hogy korábbi uralkodóink, korábbi nagy hadvezéreink nevét vagy különböző harcainkban vérrel megvívott hadrendi számokat odaadhatjuk nekik.

Így már például a magyar haderőben van Nadasdy huszárosztály is, amely a legrégebbi, 1688-ban alapított magyar ezred hagyományait viszi tovább. De például a területvédelem tekintetében azt a döntést hoztuk, hogy a területvédelmi komponensben minden ezred és zászlóalj egy első világháborús hős, legyen az tiszt vagy altiszt, ami egy nagyon fontos módosítás a katonai hagyományunkban, idáig altisztekről nem neveztek el alakulatot, most ez megváltozik, a területvédelemben első világháborús tisztekről és altisztekről is, amelyeknek komoly helyi kötődése van, helyi kötődésű hadrendi számokkal kiegészítve fogunk, bocsánat, ezek a döntések már megszülettek, és ez is egy fontos eleme a katonai identitás megteremtésének. Idesorolnak a laktanya-átnevezések is, értelmezzük a történelmünket tágan! Mária Terézia például a magyar történelem igen fontos része és katonai hagyományok tekintetében meghatározó. Sok más laktanya-átnevezést és alakulat-átnevezést is folytattunk, pont ez lett a leghíresebb, de nagyon örülök neki, hogy ezen keresztül egy magyar hölgy ismét a katonai hagyományainkban méltó helyre tudott kerülni.

Nagyon fontos minden, amit a fiatalok körében és a fiatalok megszólítása érdekében tehetünk és teszünk. Itt azonnal a honvédelmi tábortokat kell kiemelni, rendkívül sikeresen működnek. Idén már 4500-an, 59 helyszínen, 153 turnusban vettek részt ebben a diszciplínát adó, keretet adó, hazafias nevelést, ugyanakkor számtalan ügyességi készséget is nyújtó, összekovácsoló, kiváló tábortokban, amelyeket a honvédelmi objektumainkban kiváló tisztek és altisztek, hivatásosok és tartalékosok nyári elfoglaltságként a fiataloknak ajánlanak. Percek alatt megtelik minden hely, nem tudunk annyi tábort üzembe állítani, hogy ez ne telne be azonnal.

Ugyanilyen sikeres a Honvéd Kadét Program, ami évekkal ezelőtt már útjára indult. A Honvéd Kadét Programban arra törekszünk, hogy minél magasabb része az abban oktató fiataloknak a honvédségbe kerüljön effektív szolgálattételre. Minél több iskola, civil iskola, úgymond kapcsolódjon a Honvéd Kadét Programhoz, és a honvédelem tantárgy, szabadon választott honvédelem tantárgy minél több helyen

legyen felajánlva a fiataloknak, és idén kísérleti jelleggel - de nagyon jók a tapasztalataink - hat konkrét iskolában kötelezővé tettük a honvédelem tantárgy oktatását, tehát minden diák ugyanúgy, mint biológiát, meg testnevelést, ezt is tanulja. A tapasztalataink egyelőre kiválóak, és azon dolgozunk, hogy minél több iskolában ezt megtehessek, egyenruhás katonaoktatók taníthassák ezt a tantárgyat, minél több magyar fiatalnak. A Bálnáról beszéltem.

Fontos döntésünk volt még az elmúlt évben, hogy a magyar kormány elhatározott stratégiájával összhangban, miszerint helyreállítja azt a történelmi hagyományt, hogy az országot a Várból irányítjuk, és az ország irányításának különösen jelenlegi biztonsági helyzetében, a veszélyek korában a hadügy kérdése, a honvédelem kérdése elengedhetetlen része, ezért a döntéshozatalhoz való közelségünk rendkívül fontos. Ezért a vári, nagyon szép és komoly, eredetileg laktanyának épült ingatlanunkat a minisztérium céljaira vettük át. Ez azt eredményezte, hogy a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, amely egy kiváló és nagy hagyományú szervezet, de egy kicsit nagy volt neki az épület, nem is tudták eléggé jól kihasználni, nem volt megfelelő a látogatószám, ennek egy új helyet kerestünk, és örömmel jelenthettem be a hét elején, hogy ez az új hely a Honvéd Főparancsnokság újjáépülő épülete lesz a Karmelitával szemben, a Szent György téren, és egy tág koncepcióban a magyar hősiesség, a magyar vitézség ezer évének egy csarnokaként fog oda átköltözni a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum.

A tábori lelkeseségek működésére, a történelmi felekezeteink támogatására, gondozására és a haderőben minél szélesebb körben való jelenlétükre nem győzünk elég hangsúlyt fektetni, olyannyira, hogy az eddig egy egységben működőket most három történelmi felekezetre bontva, külön fókusszal tudunk menni továbbiakban, és kiemelt szerepet, kiemelt figyelmet fordítottunk a vizsgált időszakban a hagyományörző és egyéb civil szervezetek támogatására is. Hiszen az ő munkájuk, az ő szolgálatuk, lelkesedésük, szabadidejükből, anyagi erejükből erre való áldozásuk közvetlenül is támogatja a magyar honvédelem és a haza fegyveres ügyének kérdését.

Én itt most abbahagyom, ha megengedi a tisztelt bizottság és elnök úr, mert még órákig tudnék erről a továbbiakban beszélni, de talán a kérdéseknek jó, ha helyet hagyunk. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Bizottság! Akkor a kérdésekre kerülhet sor. Ha megengedik, akkor néhány kérdést szeretnék feltenni miniszter úrnak. Az egyik azzal a problémával kapcsolatos, ami azt a hajlandóságot jelenti, hogy a fiatalok mennyire választják a hadsereget, hogy belépjenek és ott a hazájukat védjék. Illetőleg arra a kérdésre, hogy hajlandóak-e lennének meghalni is a hazájukért, erre a kérdésre hogyan válaszolnak. Ugye, tudjuk, hogy Európában ez meglehetősen tragikus arányszámú, a németeknél olvastam, hogy 10 százaléka a megkérdezett német férfiaknak 18-60 között mondta azt, hogy adott esetben a hazája védelmében az életét is áldozná. Sajnos még rosszabb az arány, hogyha azt nézzük, hogy az 50 pluszosok az igennel válaszolók több mint 70 százalékát tették ki, tehát ráadásul a fiatalok sokkal kevésbé hajlamosak erre, mint azok, akik idősebbek voltak. Hogy áll ez nálunk, és mit tudunk csinálni annak érdekében, nemcsak katonai, hanem egyéb eszközökkel is, hogy ezen valamilyen módon változtassunk, vagy legalábbis népszerűbbé tegyük vagy elfogadottabbá vagy kézenfekvőbbé azt, hogyha a szükség úgy hozza, akkor hazánkat meg kell védenünk, akár életünk árán is?

A másik kérdésem az azzal kapcsolatos, hogy amikor a „Zrínyi” haderőfejlesztési programot meghirdettük, akkor jelentős mértékben béke volt, többé-kevésbé, nem volt béke, mert konkrétan már a '14 óta dúl egy polgárháború Oroszországban, de relatíve

nyugodt volt a helyzet, és amikor megfogalmaztuk a fejlesztési elképzeléseinket, akkor végképp nem volt ismert az orosz-ukrán háború és annak a konkrét harcászati tapasztalathalmaza, ami azóta rendelkezésünkre áll. Például a drónok használatának teljesen megváltozott eljárása, szokásai, az elektronikus harcnak az a fontossága, ami a légvédelmet erősítve jellemző az orosz-ukrán háborúra. Összességében kell-e érdemben módosítani, vagy beépíteni az orosz-ukrán háborút, harci, hadászati tapasztalatait a saját haderőfejlesztési programunkba?

A harmadik a védelmi iparral kapcsolatos kérdés. Ugye, a V4-es országok honvédelmi és rendészeti bizottságai rendszeresen szoktak találkozni, úgy átlagosan fél évente valamelyik országban, legutóbbi épp a Hortobágyon voltak vendégségben nálunk a V4-országok parlamenti bizottságai, és ott már más alkalmakkor is felvetődött, hogy esetleg, a védelmi ipar fejlesztése kapcsán a V4-es országok védelmi iparaival együtt tudnánk-e működni akár közös értékesítésben, de közös fejlesztésben, vagy gyártásban. Erről mi a véleménye, és tud-e arról miniszter úr, hogy valami pozitív kezdeményezés van-e ezzel kapcsolatban, most túl azon, amit ön is említett, hogy de hát ez egy egyszerű üzleti tranzakció, hogy a CZ-t nálunk gyártják licenccben.

És az utolsó kérdésem azzal kapcsolatos, hogy teljesen nyilvánvaló, hogy a honvédségi fejlesztéseknek a legfontosabb szempontja a hatékonyság, a katonák védelme, az alkalmasság, tehát nem lehet más szempont. Ugyanakkor én meglepődve tapasztaltam azt, hogy néhány európai NATO-országban felvetődtek a honvédség fejlesztésével kapcsolatban környezetvédelmi szempontok, ami számomra nagyon furcsa. Például az általunk is gyártott Lynx esetében – internet-információ, tehát semmi titkos nincs benne – külön hangsúlyozták a németek, hogy a Liebherr által, egyébként munkagépekben gyártott, kipróbált, tehát járatos motor ez, ami benne van a Lynxben, ez a KF41-es, ami az általunk rendszeresített gépben is benne van, hogy ez milyen jó, mert ez mindenfajta EU 4-es, 5-ös, 6-os, nem tudom milyen normákat teljesít, miközben a honvédségi célszerűség azt mondja, hogy az a jó dízelmotor, ami fáradtolajjal is megy.

Mert ha a harcászati körülmények között nincsen javadalmazás, akkor valamit a katonának ki kell találni. Nekünk annak idején azt mondták a kiképzéskor – igaz az BMP I-II. volt, tehát más eszköz -, hogy a jó BMP-be, ha a katona, a raj belepisil, elmegy 10 kilométert. *(Derültség.)*

Nyilván ez túlzás, de mutatja azt, hogy bizony, harci körülmények között a szükség törvényt bont, de erre lehet készülni is. Ezért a kérdésem az, hogy mire optimalizálunk?

A szokásos, katonák védelmére, biztonságára, használhatóságra, célszerűségre, hatékonyságra, vagy bekeverünk ebbe olyan szempontokat is, amelyek teljesen először ellentétesek vagy keresztbe mennek a katonai szempontokkal?

Nem tudom elképzelni a jelen feltételek mellett, hogy akkumulátoros eszközöket tudjon használni a honvédség értelmesen. Lehet PR-ból laktanyában, persze, meg logisztikai feladatok ellátására, raktárban, nem mondom, sőt, úgy tudom, most is használnak elektromos targoncákat meg ilyesmiket, de egyébként a haderőfejlesztésbe – de ezt kérdezem -, de remélem, nálunk még a józan ész diktál, tehát nem az Euro 6-os műanyag reciklált lánctalp az, amire célzom, hanem ami nem szakad el, meg megy, meg lehet használni.

Köszönöm szépen. Ezekre a kérdésekre várom a választ. *(Jelzésre:)* Novák Előd képviselőtársam!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Úr! Altábornagy Úr! Tisztelt Bizottság!

Egy elképesztő leszerelésre szeretném felhívni a figyelmet: 2021. december 31-én több mint 31 ezer, 2022. december 31-én viszont kevesebb mint 19 ezer volt a Magyar Honvédség katonáinak a száma, tehát minden ellenkező kormányzati propagandával szemben szinte megfelezte miniszter úr a honvédek számát tavaly. Konkrétan több mint 40 százalékkal csökkent miniszterségének egy éve alatt a honvédek száma, idén pedig a fiatalításra hivatkozva ki tudja, mennyi tapasztalt honvédet bocsátottak el. Ezt nyugodtan tekintse kérdésnek is, érdekelne.

Például a fiatalításra hivatkozva kirúgott 42 éves őrnagy esete, ugyebár, közismert. De kirúgták az oltatlanokat is, miután a Covid-diktatúra legdurvább oltásra kényszerítése a honvédségben volt, hiszen aki a kísérleti vakcinákat visszautasította, azt rendelkezési állományba helyezve fizetés nélküli vagy illetmény nélküli szabadságra küldték egy évre, de leszerelési tilalommal is sújtották őket, sőt, a másodállást sem engedték nekik, magyarul haljanak éhen a családjukkal együtt.

Itt a nagy létszámleépítések közepette - bár ez, mondjuk, sajnos már régebbi hagyományokra tekint vissza - hasonlóan kirúgták vagy fel sem veszik azokat a hazafiakat, akiket, mondjuk, talán a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat minősít nemzetbiztonsági kockázatnak.

Legutóbb a Külügyi Bizottság zárt ülésén volt alkalmam beszélni röviden a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat új vezetőjével, akinek ezt már szóvá tettem, amikor, ugye, épp most beszámoltak a Külügyi Bizottságban az egyik legfőbb szövetségesük, a Moszad jelentéseiről. Én azt gondolom, számunkra nagyon fájó, hogy itthon a hazafiakat nemes egyszerűséggel kirekesztik, már-már üldözik. És erre nagyon sok példát hoztam írásbeli kérdésben is, sajnos a korábbi honvédelmi miniszterek sem mutattak érdeklődést erre. Személyes tapasztalatom is volt például, amikor a honvédségben egy parancsnokom elmesélte, hogy neki is odaszólt a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, hogy nem kéne kitöréstúrákra menni. Mondjuk, ő volt olyan karakán, hogy azt mondta, akkor ezt kéri írásban. Hát, írásban persze már nem kapta meg. Tehát azt gondolom, hogy jogellenes túlkapásokat is látunk a hazafias indíttatás korlátozására. Nagyon örülök persze, hogy van néhány olyan tiszt a honvédségben, aki ellenáll ezeknek, és, mondjuk, egy kitöréstúrán ilyen figyelmeztetés, fenyegetés ellenére is részt mer venni.

Nem tudjuk, hogy mit minősít a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat nemzetbiztonsági vagy más kockázatnak, de az eddigi tapasztalatok alapján azt láthatjuk, hogy ha valaki például LMBTQP-felvonulás elleni tüntetésen vett részt, és ott igazoltatták egyszer, máshol amúgy soha nem került a hatóságok látókörébe, az már elég ahhoz, hogy a honvédségből indokolás nélkül elutasítsák.

Ha valaki a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom tagja volt - egészen konkrétan onnan is tudhatjuk, hogy ez nemzetbiztonsági kockázat, hogy oktatják is sok esetben a honvédségnél példaként, hogy a HVIM nemzetbiztonsági kockázat, talán már-már terrorszervezetnek minősítik, miközben egy bíróságon bejegyzett, törvényesen működő szervezet, amely nagyon komoly hazafias missziót folytat például a honvédelmi nevelés terén. Tehát normális esetben inkább együtt kellene működjön velük a honvédség.

Említhetném a Mi Hazánk Honvédelmi Kabinetjének több tagját, akiket ilyen-olyan okok miatt - soha nem indokolják, hogy miért - utasítottak el. Van például egy történelemtanár tagunk, akit már többször kirúgtak, aztán többször visszavettek a honvédségbe. Sokszor nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal kéz, és amikor ilyen-olyan beosztásba helyezték, akkor utána elnézést kért tőle az illetékes parancsnok, hogy bocsánat, magát nem is lett volna szabad fölvennünk, csak most szóltak nekünk. Tehát ezt nagyon sokszor látjuk. És ez az illető is, ugye, mit követett el? A saját történelemtanári fizetéséből adott hol a Mi Hazánk Honvédelmi Kabinetjének, hogy

egy hagyományörző ágyútűzzel ünnepelhessük, mondjuk, október 23-át vagy március 15-ét, hol az előbb említett HVIM-nek adott pénzt. Na de, hát ez nem terrorszervezet finanszírozása! Ahogy mondtam, ez egy bíróságon törvényesen bejegyzett szervezet. És persze, ezeknek indokolása nincsen, ami különösen inkorrektté teszi ezt az eljárást.

Látható persze, hogy van ideológiai különbség a jelenlegi kormányzat közepette, amire miniszter úr is hivatkozott. Ő büszkén, én azt gondolom, hogy inkább szégyen, hogy a Petőfi laktanyát, ráadásul pont a Petőfi-emlékében, nevezik át egy Habsburg megszálló nevére.

És számos példát hozhatnék. A saját személyes tapasztalatom is az volt, amikor 2015-ben országgyűlési képviselőként tartalékos honvédnek jelentkeztem - hogy ne csak elefánttoronyból szemléljem a problémákat, és amikor folyton a létszámhiányra hívom föl a figyelmet, akkor próbálva jó példával is előljárni -, hogy itt, a Parlament folyosóján csak annyit kértem az akkori honvédelmi minisztertől, hogy ne hímes tojásként kezeljenek majd. Mondta, hogy persze, semmi gond, végül is nem voltam a Magyar Gárda tagja tudomása szerint, úgyhogy nem lesz semmi gond, lehetek én is tartalékos honvéd. És én mondtam, hogy miniszter úr, hát hány évvel vagyunk már az állítólagos fülkeforradalom után, és még mindig az a nemzetbiztonsági kockázat, ha valaki például a Magyar Gárda tagja volt; persze, annak pont nem voltam a tagja. De mi lett volna, ha az lettem volna? Az egy kitűnő szervezet volt! Ne csodálkozzanak azon, hogy létrejönnek egyáltalán olyan szervezetek, mint korábban a Magyar Gárda vagy a Betyársereg, a Magyar Önvédelmi Mozgalom, amikor páros lábbal rúgják ki, üldözik el a honvédségtől a hazafiakat, akiket normális esetben integrálni kellene a honvédségbe.

De lépünk túl a honvédségi létszámhiányon, amit, ahogy mondtam, tavaly járattak csúcsra azzal, hogy egy év alatt 40 százalékkal csökkentették a katonák számát.

Beszéljünk egy kicsit az óvóhelyekről, a civilekről! Hiszen míg Finnországban a lakosság 80 százalékanak, Svájcban minden egyes állampolgárnak jutna hely az óvóhelyeken vészhelyzet esetén, Magyarországon ez az arány alig 7 százalék. Tehát a polgári védelem létesítményei rendkívül elhanyagoltak, és az orosz-ukrán háború sem hozott szemléletváltást itthon ezen a téren.

De nemcsak az emberéletek nincsenek megóvva, például büszkeségeink, a Gripenek is, ugyebár, lényegében lemezhangárokból állnak, amelyek körülbelül csak a jégesőtől védik meg azokat.

A haditechnikai eszközök hiányosságairól inkább csak zárt ülésen beszélnék majd, bár nem tudom, mennyire lesz érdemi vita, mivel a honvédség több száz oldalas titkos beszámolójába - amit köszönünk szépen - sajnos csak én tekintettem bele az ülés kezdete előtt, más ellenzéki képviselő pedig gyakorlatilag el sem jött a Honvédelmi Bizottság idei legfontosabb ülésére. De egyet már most ki kell emeljek itt úgymond a nyilvánosság keresttüzében is, miután miniszter úr után szeptemberben Orbán Viktor is büszkélkedett vele, hogy a harci drónok gyártása is megindul német-izraeli-magyar együttműködésben. Érdekelne, hogy konkrétan hogyan állunk ezzel, mert a szép szavakat sokszor nem követik tettek, vagy legfeljebb ilyen díszszemle méretű bemutató darabokat látunk csak. A Mi Hazánk Mozgalom legfőbb haditechnikai fejlesztési elvárása ez, amivel költséghatékonyan és a honvédeink életét is óvva lehet eredményes, elrettentő fegyverzetünk.

Elnök úrral egy picit vitába kell szálljak, mert ő azt a közkeletű vélekedést mondta, hogy kik azok, akik a hazáért képesek lennének meghalni, és hogy a fiatalokat nagyobb arányban kellene rávenni arra, hogy képesek legyenek akár életüket is adni a hazáért.

Nem lesz most polkorrekt, elnök úr, de az igazi kérdés nem úgy kellene hogy hangozzon, hogy meghalnál-e a hazáért, hanem úgy - és a honvédség elvileg erről szól -, hogy ölni tudnál-e a hazáért. Ez valóban nem polkorrekt, és lehet, hogy durván

hangzik, és ne adja Isten, hogy háború legyen, a béke az egyik legfontosabb érték, de amennyiben mégis, a honvédségnek nem hősi halottakra van szüksége. Hát, haljon meg az ellenség! A honvédség erről szólna normális esetben: a hazáért élni kell, tovább élni, gyermekeket szülni, nevelni, a nemzetgazdaságot is működtetni, meg a honvédséget is működtetni, főleg ilyen létszámhiányok közepette. És az is egy kemény kérdés, hogy valaki ölni tud-e a hazájáért; nem olyan könnyű dolog ez, ha esetleg, ne adja Isten, erre lenne szükség.

Tehát azt gondolom, hogy a fiatalokat elsősorban nem arról kell meggyőzni, hogy haljanak meg a hazáért vagy képesek legyenek meghalni a hazáért, hanem arról, hogy képesek legyenek, mondjuk, egy drónt kezelni, amely az emberi életet is sokkal nagyobb arányban óvna meg. Tehát a dróngyártásról, a drónprogramról nem sokat láttam a titkos beszámolóban sem, de szeretném, hogyha ebben történe is valami az általam üdvözlendő bejelentés után. Pedig higgyék el, hogy a német-izraeli-magyar együttműködésnél megremegett nekem is a kezem, hogy ezt üdvözljem, de mégis megteszem, mert a magyar honvédek életének megóvása érdekében is erre, azt gondolom, hogy sokkal többet kellene költeni.

Miniszter úr, itt zárt ülésen is rendszeresen folynak közbeszerzés alóli mentesítések a honvédségi beszerzések tekintetében, meglehetősen gátlástalanul, például több mint tízszeres áron szavaztak itt meg egy olyan több milliárd forintos beszerzést külföldi forrásból, melyet az egyetlen magyarországi repülőgépgyárban, mely 100 százalékban magyar tulajdonú is, tizedannyiért is meg tudnak oldani világszínvonalon, részben külföldön gyártott technikát szerelve be, persze. Van is olyan ország, amelynek hadserege...

ELNÖK: Képviselő úr, állj! Zárt ülésen katonai beszerzésekről elhangzott információk és azon ötletszerű felvetések, amiket ön elmondott egyébként ezzel kapcsolatban, anélkül, hogy tudta volna, hogy mire akarnák ezt használni, nyílt ülésen való citálása nem helyes, mert ellenkezik az ön képviselői esküjével.

Ráadásul fogalmazzunk pontosan: a bizottság nem a közbeszerzési törvény alóli mentesítésre ad engedélyt, hanem arra, hogy a közbeszerzések helyett a Honvédelmi Minisztérium, illetőleg az általa felhatalmazott szerv a Honvédelmi Minisztérium beszerzési pályázatát alkalmazza és nem a közbeszerzést. Ha a közbeszerzés nyílt, minden fázisban be lehet tekinteni az adatokba. Nem a beszerzést hagyjuk el vagy a beszerzési pályázatokat hagyjuk el, hanem a Honvédelmi Minisztériumnak a katonai beszerzésekre vonatkozó szabályrendszerének az alkalmazására adunk felhatalmazást, egészen ez a pontosság.

De mondom még egyszer: a zárt ülésen tárgyalt beszerzések adatait nem szabad nyilvános ülésen ismertetni. Nem mintha, hogy is mondjam... Tehát egyszerűen nem szabad, ehhez kötni kell magukat.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr, az előzetes figyelmeztetést, hiszen kínosan figyeltem arra, hogy ne mondjak se számadatokat, se cégneveket, se képességfejlesztési terület konkrét megnevezését, hogy miről van szó, vagy miben van hiányossága a honvédségnek, amiben egyébként indokolt a képességfejlesztés. Ugye, ezt a vitában magam is elmondtam, de azt gondolom, hogy a korrupciót titkosítani nem lehet. És amit például az előbb mondtam, hogy van olyan ország, melynek hadserege már rendelt ettől a magyar gyártól illet, de az nem is szerepelt, sőt a magyar gyár föl sem merült az előterjesztésben - ez az én információm, ez az én nyilvános információm. Önöknek mégis inkább külföldről kell hasonló eszközrendszer tízszeres áron. Ezt szerintem el kell mondani, és a miniszter úr figyelmét föl kell hívjam itt most az egy hozzászólási lehetőségemben erre, mert...

ELNÖK: Képviselő úr, csak amit mond, az egyszerűen nem felel meg a valóságnak.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Akkor ezt a vitát zárt ülésen folytassuk! Hoztam konkrét cégneveket, információkat.

ELNÖK: Igen, de égbekiáltó vádakat fogalmazott meg csak úgy: a korrupciót nem lehet titkosítani. Semmifajta korrupcióról nincsen szó! A hülyeséget sem lehet titkosítani, mondhatnám, képviselő úr, nem célozva senkire. A helyzet az, hogy még egyszer mondom: zárt ülésen elhangzott, honvédelmi beszerzésekre vonatkozó információt nem közlünk, még azt sem, hogy vajon milyen tárgyban lehetne ezt elképzelni. *(Jelzésre:)* Tessék!

DR. FERENCZ ORSOLYA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tekintettel arra, hogy olyan állítások fogalmazódnak meg, amelyekre elnök úr felhívása alapján egyébként reagálni sem lehet, én azt kérem, hogy itt, ezen a ponton képviselőtársam, Novák Előd fejezze be ezt a hozzászólást. Vagy visszatér ahhoz, amit a nyilvános ülésen mondani lehet, vagy meg kell tőle vonni a szót. Köszönöm.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Rendben, elfogadom a javaslatot egyébként, tehát nem kell szavazásra föltenni. Én azt gondolom, hogy eddig sem mondtam semmilyen olyan adatot, viszont továbblépve ezen a témán, én személyesen is voltam egy olyan magyar repülőgépgyárban, az egyetlen magyar repülőgépgyárban, amelyről egyébként hoztam információkat és konkrét számadatokat a zárt ülésre. Én azt gondolom, hogy feladatunk a miniszter úr figyelmének a felhívása arra, hogy helyezze előtérbe egyrészt a hazai gyártókat, ahogy láthattunk is itt az előterjesztésben most ezzel kapcsolatos szavakat, de a konkrét döntéseknél is elvárnám...

ELNÖK: Képviselő úr, a kereskedelmi ügynöki tevékenység pedig nem tartozik szorosan *(Novák Előd: Nem kereskedelmi ügynöki...)* a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság tagjainak a feladatrendszerébe. Ha akar propagálni valami jó kis szerkezetet, amit éppen ott a gyárlátogatás kapcsán megismert, akkor kérjen időpontot valakitől, és mondja el, hogy milyen remek szerkezetek vannak. *(Novák Előd: A Honvédelmi Bizottság szerintem alkalmas erre.)* De mondom még egyszer, ettől tartózkodjon, mert ön emlegeti a korrupciót, aztán előjön itt, hogy tudok egy jó kis dolgot. *(Novák Előd: Nagyon vicces, elnök úr, csak önök tettek konkrét külföldi ajánlatokat, én éppen ezért magyar ajánlatokat teszek.)* Arról nem beszélve, hogy megint semmifajta külföldi ajánlatról egy árva, megveszekedett szó nem volt abban az anyagban, amit tárgyaltunk.

De mondom még egyszer, ezt hagyjuk abba, mert berekesztem a bizottsági ülést, és azt mondom, hogy akkor szavazzunk és kész. A provokációt egy ideig lehet hallgatni, de aztán már nem.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Jó, akkor ezt titkosan folytatjuk majd. Mindenesetre akkor témát váltva, sajnos a „Zrínyi 2026” honvédelmi és haderőfejlesztési programról is kell ejtsek néhány kritikus szót, mert annak beszerzési mennyiségei is csak díszszemlére méterűek. Nyilvános adat, elnök úr, mielőtt bármit mond, ahogy ön is mondta, hogy interneten megtalálható adatról beszélt ön is, hát én is ezt teszem. Tehát azok például egy ukrán támadást nemigen vernének vissza. Például a sokat emlegetett Leopard harcokocsiból mindössze 13 darab van, ha kijavíthatom miniszter urat; ön 12-ről beszélt, de a hírek szerint nemcsak a 12 darab 2A4HU típus

van már Magyarországon, hanem egyetlenegy darab 2A7HU verzió is, hacsak nem vitték vissza - de ezen az egy darabon nem veszünk össze. Vessük össze ezt a 12-13 darab tankot például a Horthy-korszak 470 darab magyar fejlesztésű Turán harcokocsijával! Tehát bizony, a Trianonban megnyomorított Magyarország a haderőfejlesztésre vonatkozó korlátozásoknak az 1938-as eltörlése után az európai tengelyhatalmak harmadik páncélos járműgyártó-kapacitását építette ki mindössze néhány év alatt, a szinte nulláról induló magyar hadiipar mintegy 950 darab páncélost tudott legyártani 1944 őszéig. Most meg legyünk büszkék arra, hogy van mindössze 12 vagy 13 darab Leopardunk?

Annak sem tudok örülni önmagában, hogy végre elértük a GDP 2 százalékos arányát a honvédelmi költségvetésben. Ennek akkor örülhetnénk, ha ezen a szinten marad is évtizedekig, utána jutunk el majd esetleg egy olyan felhalmozott eszközkészletre, hogy valamit végre tudjon hajtani a honvédség a törvényileg előírt kötelezettségeiből, és alkalmas legyen rá. Tehát édeskevés az, hogy most végre elértük, hiszen a honvédség is a mélypontjára a 2010-es évek eleje után került, talán úgy 2015 körül ugyebár.

Korrupcióról kell még beszéljek: korrupciós rekord, hogy Mészáros Lőrinc a 4-es metrónál is drágábban épített hét kilométer vasutat, immár katonai célú beruházásnak minősítve - erről nem volt szó semmilyen bizottsági ülésen, úgyhogy azt hiszem, erről nyugodtan beszélhetek, nem itteni információk -, és ezt csak azért tették, hogy a környezetvédelmi szabályokat megkerülhesse. Márpedig a dél-budapesti vágányok, konkrétan a teherforgalom bővítését nemcsak a brutális túlárazás miatt nem támogatja a Mi Hazánk Mozgalom, hanem mert a fővároson áthaladó teherforgalmat növelő beruházás helyett a 2011 óta ígért Vo-ás teherkörgyűrű megépítését szorgalmazzuk. Elsősorban multinacionális teherforgalmi érdekeket szolgálna a főként a Hamzsabégi sétány kárára történő vágánybővítés a tervezett Budapest-Belgrád-vasútvonal folytatásaként. A déli körvasút pedig egy félrevezető név, hiszen nem a Budapestet elkerülő teherkörgyűrűt jelenti, hanem a tranzit teherforgalmat a fővároson át. A meglévő vágányok modernizációja és a zajcsökkentés helyes, de a forgalom további növekedése nemkívánatos szerintem nemzetbiztonsági szempontból sem, ugyanis itt halad át már így is a főváros legnépesebb kerületén a Dunát keresztező vasúti forgalom 90-95 százaléka.

ELNÖK: Képviselő Úr! Ez a Honvédelmi Bizottság. A közlekedési kérdéseket a Gazdasági Bizottság előtt vesse fel. Nagyon fontos, nagyon fontos, csak ez egy másik bizottság, vannak ilyen összefüggések.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Elnök úr, lehet, hogy itt beszélgetett közben, de épp most mondtam, hogy katonai célúvá minősítették ezt a beruházást. De akkor igyekszem ezt is tényleg röviden elmondani, csak annyi empátia legyen benne, hogy újbudaiként azért ez különösen szívügyem, ön pedig általában a debreceni ügyeket szokta idehozni példaként. De mivel itt megy át a Dunát keresztező forgalom 90-95 százaléka, én azt gondolom, hogy a helyettesítés kiépítésének elmulasztása, a közlekedés és a szállítás veszélyeztetése nemzetbiztonsági és egyébként honvédelmi, biztonsági kérdés is. Nem szabad a stratégiaileg fontos központokat erősíteni, inkább másikat lehetőségeket kellene létrehozni, még hozzá olyan helyen, ahol nem kell Budapest legnépesebb kerületén átvezetni, sőt a körgyűrű megépítésével kivezethető volna a tranzit-teherforgalom a fővárosból. De ezt a témát is lezárom, elnök úr, valóban sietünk.

Viszont hadd beszéljek még röviden az ukrán háborúról, hiszen azt Magyarország is támogatja például a harcokocsik működését biztosító üzemanyaggal is.

Aztán a NATO-bővítés nagykoalíciós sajnálatos megszavazása után nem csoda, hogy hazánk is felkerült az oroszokkal barátságtalan országok listájára. Óva intem önöket attól, hogy folytassák ezt a provokációt Svédország felvételének megszavazásával is, ami, ugye, alapvetően balliberális és külföldi nyomásra történik, de a Mi Hazánk Mozgalom arra buzdítja önöket, hogy ne hátráljanak meg, és ezt ne támogassák.

Szintén bizonyíték a Fidesz háborúpártiságára, hogy idegen katonai felvonulási területté vált hazánk a NATO-harccsoportok, főként az amerikai páncélosok beengedésével. Magyarország függetlenségének feladása elfogadhatatlan. Idegen haderőknek nem volna helyük hazánkban, Magyarország a magyaroké.

Rendkívül álságos az a kormányzati propaganda, hogy a magyar-ukrán határt nem lépik át fegyverszállítmányok, hiszen valójában igenis mehetnek Magyarországon keresztül fegyverszállítmányok Ukrajnába, Szlovákia és Románia közbeiktatásával. Ez egy rendkívül álszent megoldás a kormány részéről, sőt magyar felségjelzésű katonai szállítógép is visz fegyvereket Ukrajnának, ugye, a Pápán állomásozó NATO nehéz légiszállító ezred egyik magyar felségjelzésű C17 repülőgépe. A rakéták bepakolásáról fénykép is megjelent, tehát nem nekünk számoltak be titkos iratokban erről, hanem kiszivárgott, interneten napvilágot látott.

Kérdezem ezek után miniszter urat, hogy milyen fegyvereket szállított még Ukrajnának ez a magyar felségjelzésű katonai szállítógép ezen az eseten kívül, amiről fényképeket láttunk, ugye, a rakéták bepakolása.

Aztán a balti légtér biztosítását is vállalták sajnálatos módon magyar Gripenekkel, és így konfliktusba is kerültek orosz vadászgépekkel, amiről büszkén számolt be a Magyar Honvédség a honlapján, tehát ez sem titkos információ. Sőt, a magyar Gripenekkel Szlovákia légterének védelmét is vállalták, hogy közben ők Ukrajnának adhassák a saját MiG-29-eiket. Ez megint az Ukrajnában zajló amerikai-orosz háború közvetett támogatása.

A magyar kormány továbbá eltitkolta, és a szlovák védelmi miniszertől kellett megtudnunk, hogy ukrán katonák, katonai egészségügyi szakemberek képzésében is részt vesz Magyarország. A részleteket hiába tudakoltam miniszter úrtól. Hány ukrán katonát képeztek ki Magyarországon? Titkos. Jelenleg hány ukrán katona van hazánkban e célból? Harminc évre titkosítva. Hol folyt és jelenleg hol folyik ilyen kiképzés? Nincs itt semmi látnivaló. Mennyibe került a kiképzésük? Elveszítette közpénzjellegét. No, miniszter úr, most hajlandó-e valamit elárulni ezekről? Szerintem sokakat érdekel.

Aztán a Magyar Honvédség parancsnoka tavaly nyáron titokban látogatta meg az ukrán vezérkart, erről is csak utólag, ukrán híradásból értesültünk. Az ukrán fegyveres erők vezetője akkor úgy nyilatkozott, hogy elégedett Ukrajna és Magyarország katonai együttműködésének szintjével. Hát, most már kezdjük érteni, hogy miért.

Mivel igyekeztem csak a legfontosabbra szorítkozni a mai hozzászólásomban, végül: sajnós a Mi Hazánk az egyetlen párt, amelyik az 1848-as márciusi ifjak követelését ma is vallja, hogy magyar katonáinkat ne vigyék külföldre. Ez alapján hajlandó-e az Irak megszállásában részt vevő honvédeink hazahozatalára a kormány? - tettem fel a kérdést, ugye, sokszor, legutóbb szeptemberben. Miniszter úr a választ megtagadta, ez sem nyilvános, de most végre mégis benyújtották, hogy megkezdik a kivonulást, miután semmit sem oldott ott meg a NATO - ezt már én teszem hozzá persze. Ezt akár a sorozatos nyomásgyakorlásunk után a Mi Hazánk Mozgalom sikerének is tekinthetném, csak hogy cseberből vederbe, hiszen választásokat betiltó, tüntetőkre lövő csádi diktátor karhatalma lesz a Magyar Honvédség jövőre, a

szerepvállalások költségét pedig titkosítja a kormány. Volt módosító javaslatom is erre vonatkozóan, de önök leszavazták, hogy ez az adat nyilvános legyen.

Hajlandó-e most elárulni, hogy mennyibe fog ez kerülni az adófizetőknek? Hajlandó-e elárulni az iraki megszállásban való részvételünk eddigi költségeit, akár a korábbi éveket? Szerintem az már nem nemzetbiztonsági titok. Sajnos a legutóbbi előterjesztésük szerint kisebb mértékben, de 2025-ig folytatnák ezt a megszállást. Hajlandó-e végre elárulni a csúfos bukással végződött afganisztáni megszállásban való részvételünk költségeit, melyet eddig hiába kérdeztem oly sokszor?

Természetesen minden tisztelem azon katonák előtt, akik ezeket a feladatokat parancsra végrehajtják, és vállalják ezeket a kockázatokat, de mégis azt kell mondjam, hogy ezek nem nemzeti érdekek. Inkább itthon kellene tisztességesebb javadalmazást biztosítani nekik.

Az izraeli határon szolgáló honvédek hazahozatalát is kezdeményezte a Mi Hazánk Mozgalom, ahogy Irakban és Csádban sincs keresnivalójuk a magyar katonáknak, inkább az automata fegyverekkel is ostromlott déli határkerítésünkönél kellene szolgáljanak a honvédek, hiszen Magyarország terrorfenyegetettségét is növeli, hogy a magyar honvédek idegen háborúban vesznek részt, álláspontom szerint.

Végül a NATO-tagságunkból fakadó szerződéses kötelezettségünkre hadd hívjam föl a figyelmet, mely alapján csak arra volna kötelezettségünk, hogy egy tagállam megtámadása esetén segítsünk annak védelmében, de eddigi kormányaink túlbuzgósága miatt több külföldi megszállásban vettünk részt, hadiipari fejlesztéseink is ezt a szempontot tartották szem előtt a haza védelme helyett, például a nehéz légiszállító kapacitás biztosításával.

Zárásként az idegen érdekek helyett a magyar szempontokat kellene előtérbe helyezni a hadseregfejlesztés során, tehát az afganisztáni, iraki és hasonló megszállásokra költött százmilliárdokból inkább vonzóbb itthoni javadalmazást és modernebb felszerelést, komolyabb hazai hadgyakorlatokat biztosítva honvédeknek, mint amilyen egyébként most az „Adaptív Huszárok 23” nevű is végre, amilyen harminc éve nem volt. Ehhez zárásként mindenképpen gratulálok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Csak szeretném felhívni mindenkinek a figyelmét, hogy a bizottsági ülésen a képviselők a saját véleményüket mondják el a saját nevükben. Tehát a bizottságot semmiképpen se keverjék esetleg a tudósításokba! Itt még az is rosszul hangzik, hogy a Honvédelmi Bizottság előtt, bár tényszerűen igaz.

Természetesen élesen különböző a véleményünk Novák Elődétől, és egyáltalán nem fogadjuk el azt az álláspontot, amit itt kifejtett, hogy egy háborúban álló ország számára humanitárius segítséget nyújtani egyenlő a háborús erőfeszítések közvetlen támogatásával. Hiszen akkor ezzel a logikával, amikor sebesült ukrán katonákat látunk el Magyarországon, mondhatná Novák Előd, hogy de hát ezzel tehermentesítjük egyébként az ukrán katonai egészségügyi ellátást, így mi közvetlen háborús támogatást nyújtunk Ukrajnának, mint ahogy a hazánkba érkező több mint 1,1 millió ukrán ember humanitárius ellátása szintén nem az ukránok közvetlen háborús támogatása, hanem a legegyszerűbb emberi kötelességünknek való megfelelés. Tehát ezzel egyáltalán nem értünk egyet.

A másik: a miniszter úrnak szeretném mondani, hogy amikor válaszol, a válaszában helyezze az első sorba azt, amit nyílt ülésen el lehet mondani, utána jelezze, hogy mikor kell zárt ülést elrendelnem, hogy tudjon válaszolni a felvetett kérdésekre. Tessék!

MÓRING JÓZSEF ATTILA (KDNP): Köszönöm szépen. Egy rövid kérdésem lenne. Kaposváron az északi ipari park belakásának, használatba vételének akadálya, hogy jelenleg ott egy lőszerraktár található. Ennek áthelyezéséről, kiváltásáról született már döntés. A szakemberek megvizsgálták az új helyszínt, alkalmasnak is találták. Azt szeretném kérdezni, hogy ez hogyan áll, milyen stádiumban van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e más kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)* Öné a szó, miniszter úr.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf válasza

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen. Megpróbálok időrendben és a feltett kérdések sorrendjében haladni.

Amit elnök úr felvetett rögtön az első kérdésében: a fiatalok mennyire vállalják a katonai szolgálatot a haza védelmére?

Természetesen ez a legfontosabb nagy kérdés. Ezt onnan közelíteném, hogy milyen állapotban van a nemzeti ellenálló-képességünk. A nemzeti ellenálló-képességünk nagyon sok faktorból, sok tényezőből áll össze mint szoft fogalom, aminek csak egy eleme a haderő felszereltsége, kiképzettsége, hanem azon messze túlmutató módon, sok mindent magában foglal, így például a védelemigazgatási folyamatainktól kezdve a magyar társadalom lelki állapotán át és annak támogató attitűdjéig.

Én először is szeretném minden magyar fiatalnak, aki úgy döntött, hogy tartalékos vagy hivatásos formában csatlakozik a magyar hadsereghez, megköszönni ezt a döntését. Mert ezt nagyon-nagyon sokan és egyre növekvő számban megteszik és megtették ebben az évben is. Megint csak hivatkozom az összes kommunikációs csatornán tett bejelentéseinkre visszamenőleg.

Nem olyan régen, pont egyébként Debrecenben volt alkalmam a hódmezővásárhelyi dandár és egy időben vele az önkéntes tartalékos szolgálatot vállalók esküjének meglátogatására, beszédet is mondtam, ahol alig fértünk el a teremben, ötszázan voltunk családtagokkal együtt.

Tehát ez mindenképpen nagyon fontos, hogy a magyar fiataloknak köszönjük azt meg, hogy sokan, egyre nagyobb számban vállalják azt a döntést, hogy a szabadidejük részére vagy szabadidejüktől elvéve, sőt, hál' istennek az altiszti és a tiszti jelentkezőket is ideszámítva, sokan hivatásosként megteszik. Ez egy hosszú folyamat, amiben meggyőződésem szerint a magyar kormány és a köztársasági elnök asszony, aki egyébként a honvédség főparancsnoka is, a maga eszközeivel mindent megtesz, hogy egy olyan társadalmi légkört alakítson ki, amely ezt támogatja, erre felszólít, ezt szinte kéri a magyar fiataloktól. Én bízom a magyar fiatalokban, bízom a magyar társadalomban, érzékelem, bárhol járok-kelek az országban, azt a társadalmi támogatottságot, amit a nyilvánvaló körülmények, a veszélyek korának hatására kialakult biztonságiérzet-változásunk egyszerűen indokol. Tehát én összességében optimista vagyok, és a feladatokat úgy fogom fel, hogy a növekvő társadalmi támogatottság mögé tegyük meg, a bejutás és a bennmaradás összes lehető feltételét sorakoztassuk fel. Ezen dolgozunk, a beszámolómban sok olyan konkrét elem volt, ami ezt a célt támogatja. Tehát én összességében bízom abban, hogy itt a magyar fiatalok nagy számban és nagy érdeklődéssel követik ezt a dolgot, és csatlakoznak hozzánk.

Az orosz-ukrán háború tapasztalatai. Ez természetesen a mindennapjaink része, hogy minden megszerzhető információforrás feldolgozásával egy valós képet alakítsunk ki az ott folyó eseményekről és az abból következő katonai, doktrinális felszerelési tapasztalatokról, és ezeket pedig beépítsük a haderőképünkbe. Az új vezérkari főnök és vezetésével az új vezérkar kidolgozott egy ilyen új haderőképet,

ebben minden olyan tapasztalat, amit tudhatunk, és tudunk erről a háborúról, az beépült, és folyamatosan végezzük ezt a munkát. Tehát egyfelől megnyugtathatok mindenkit, hogy az összes döntésünk ezeknek a tapasztalatoknak a birtokában történt meg, és utaltam is a tájékoztatómban arra, hogy konkrétan melyek ezek, most nem venném végig.

A védelemipar és a V4-es országok. A V4-es országok általában is, ugye, nem beszéltünk róla, az idő rövideje nem engedte meg, hogy a védelempolitika összes dimenzióját kibontsuk, csak a NATO-ra koncentráltam, de van a környező országok védelmi minisztereinek szövetsége, amelynek az elnökségét is átvesszük, az Európai Unió elnökségét és átvesszük jövőre, a V4 is ilyen. Ott korábban voltunk elnökök, de az mindenképpen állítható, hogy ezekkel az országokkal való kapcsolataink aktívak, szorosak és produktívak is. Van V4-es harccsoportunk, a különleges műveletiek egymással szoros együttműködésben ennek, az általam említett különleges műveleti parancsnokságnak a felállításában, pont egyébként a tőlünk nyugatra helyezkedő szomszédos országok vesznek részt. A V4 tekintetében Szlovákia a légtérrendészeti képességeinket veszi igénybe. Tehát nyilván vannak politikai eltérések, látjuk, ahogy a különböző választások alakulnak a V4-zónában, ennek megfelelően a különböző ideológiák valamennyire megjelennek ezekben a munkafolyamatokban, de azt azért mondhatom, hogy mindenki a régió biztonságáért tesz, tehát igazából, amennyire lehet, produktív együttműködés van.

És ez a védelmi parancs igaz, hiszen emlékeztessük magunkat, hogy nemcsak cseh érdekeltség van jelen Magyarországon a CZ colton keresztül, de magyar tulajdonú repülőgépgyár üzemel Prágában egyébként, ami egy nagyon fontos nemzeti tény vagy szempont. Kifejezetten jók a szerb relációban a kapcsolataink, közös kormányúléson vettünk részt, ahol kétoldalú katonai és védelemipari megállapodást is írtunk alá, amelynek konkrét elemei is megvalósultak az utóbbi időben. Tehát itt én azt hiszem, hogy a munka zajlik, és számtalan előremutató döntés született, és annak megvalósítása zajlik.

A magyar haderő átfegyverzését, az arra való kiképzést és az összes eszközhasználatunkat a katonáink nyilvánvaló biztonsága mellett, a harcérték és kizárólag a harcérték befolyásolja. A különböző politikailag hangsúlyosan támogatott ideologisztikus vonulatok nem szivárognak be a Magyar Honvédség eszközválasztásába és doktrinális munkájába.

Ezzel körülbelül Kósa elnök úr kérdéseit kimerítettem, remélem, hogy elfogadja a válaszaimat, és akkor rátérnék Novák Előd képviselő úr kérdéseire. Itt nagyobb bajban vagyok, mert úgy látom, hogy a számokba így belekeveredett a képviselő úr nagyon gyakran. Nem tudom pontosan, hogy milyen számokra hivatkozott, például a létszám tekintetében. Teljes képtelenségnek hangzik az, amit elmondott. Azt hiszem, hogy abba a csapdába esett bele, hogy összekeveri a parlament által engedélyezett létszám után, a parlament által engedélyezett létszám mögött, a költségvetés által lehetővé tett, majd pedig e mögött, a feltöltött beosztások számából származó, egyébként nem kicsit bonyolult rendszer, de a faszorban nincsenek azok a számok a valóságban, amiket előhozott, úgyhogy nem is kommentálnám különösebben. A Magyar Honvédségnek egyetlen nagyobb létszámú átalakulása volt, az a honvédkórház átszervezését érintette, az látszódot a számokban, hiszen a honvédkórház állományában nagyszámú katonaállományos volt. Az Egészségügyi Központ ugyanakkor megmaradt nálunk, és fenn is áll. Én más ilyen tömeges izéről nem tudok, amiről ön beszélt nyilvánvalóan, a toborzási programjaik pedig pont ezen állhatnak.

Az óvóhelyek a védelmi igazgatás kérdéskörébe tartozó nagyon fontos kérdések, az „Adaptive Hussars”-gyakorlat is rámutat minden olyan, a honvédség gondozási körén kívül eső, de a honvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű szempontra,

amelyekre erőforrásokat kell allokálni. Ez a munka zajlik, és a gyakorlat csak ráerősít ennek a fontosságára.

És nyilvánvalóan itt említette, ezeket sem tudom, hogy honnan szedi pontosan, de folyamatosan zajlik az a munka, hogy az újonnan beérkező eszközeink megfelelő körülmények között kerülnek részben tárolásra, részben használatra. Például Szolnokon épül egy nagy beruházás a szolnoki helikopter képességeinknek a megfelelő - ahogy azok érkeznek be, azoknak a megfelelő - tárolására, de sok ilyen tudnék még mondani.

A harci drónok beszerzésére vonatkozóan, bejelentést tettünk ezzel kapcsolatban a sajtóban, annak minden szava úgy áll, ahogy akkor azt mondtam. Ennek a részleteiről azonban a zárt ülés keretében szeretnék inkább csak beszélni. Ez általában vonatkozik minden olyan, az ön által a közbeszerzések kérdéskörében feltett dologra, ami teljesen - hogy mondjam – felfoghatatlanul, kizárólag ezt a potenciális visszaélések szempontját hozza, ami nyilvánvaló képtelenség, ugyanakkor elfelejti, hogy a beszerzéseink szempontjából a magyar nemzeti érdek védelme a döntő. Tehát azt nagyon furcsának találnám, hogyha a különböző fegyverbeszerzéseinket, védelmirendszer-beszerzéseinket mindenféle amatőr, politikusi kérdések szétszálaznák, és ezzel veszélybe sodornák a beszerzéseink értékét. Tehát, amikor egy beszerzés mentesítésre kerül, annak az a célja, hogy azt csak az arra hivatottak tudják, hogy pontosan milyen beszerzés történik meg, ez a magyar katonai és nemzetbiztonsági érdek is. És ez teljesen egyértelmű, és minden esetben így történik.

Ugyanez logikailag ide kapcsolódik, ha nem veszi rossz néven, ezt a közkeletű mondást használnám ide, hogy a kalapács mindent szögnek néz, a politikus mindenben politikát lát. A hazafiak a hadseregben, az is egy ilyen politikusi túlmagyarítás vagy félremagyarítás. A magyar hadseregbe az léphet be, akit a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok erre alkalmasnak találnak, akit pedig nem, ilyen vagy olyan vagy amolyan okokból, azok nem léphetnek be, mert ez nem játszóter, hanem ez olyan hely, ahova a magyar fiataloknak és a magyar embereknek a kezébe éles fegyvert és éles lőszert adunk, és ott nincs helye semmilyen politikuskodásnak meg ideológiának, azt darabonként és egyenként meg kell nézni, és minden esetben megvan annak a maga jó oka, hogy valakit miért engedünk be, vagy valakit miért engedünk ki.

A Zrínyi Honvédelmi Program amit már nem is Zrínyinek hívunk, hanem Honvédelmi és Haderő-fejlesztési Programnak nevezünk, abban szeretnék ragaszkodni a 12-es számhoz. Nem véletlenül mondtam: 12 darab Leopard II-esünk van. Egy valóban bejött az országba, aztán kiment az országból, és majd újra visszajön több másikkal együtt. De ezért sem érdemes. Ezt mindig megmondjuk pontosan és precízen, ezek nyilvánvaló és transzparens számok.

Egyébként pedig, ahogy a beszámolómban is említettem, Magyarország harckocsigyárat épített fel, és azon dolgozik, hogy minél nagyobb számban legyártson ilyen harckocsikat, a haderőképünk is tartalmaz mind az úgynevezett ... vagy nagy harckocsik területén, mind pedig a páncélozott gyalogsági harci járművek területén lényeges növekedést, és az ezzel kapcsolatos termelés pedig zajlik. Csak önmagamát ismételném, ha azt elmondanám.

Azt is elmondtam, hogy a GDP 2 százalékának a beállítása nem időleges, hanem hosszú távú. Ez az elhatározott szándékunk, hogy Magyarország ebbe a klubba óhajt tartozni, a biztonsági igény ezt szükségessé teszi.

Vasútépítésről nem tudok beszélni, ez nem az én tárcámhoz tartozik. Azt szeretném még nagyon határozottan állítani, hogy ahogy eddig sem, Magyarország ezután sem szállít, nem szállított, és nem szállít fegyvert Magyarország a háború sújtotta Ukrajnába semmilyen formában. Ez egy elhatározott és sziklaszilárdan tartott alapdoktrínánk.

Csád. Nem értem pontosan. Elmondtam az érveinket. Azt gondolom, hogy elég világosan, mind a parlamenti előterjesztésben, mind a nyilvánosság előtt megindokoltam és megindokoltuk, hogy a csádi misszióra miért van szükség.

És egyébként örömmel tapasztaltam, hogy a parlamenti vitában több ellenzéki hozzászóló is visszaigazolta azt a tényt, hogy valóban a magyar biztonsági érdeket a Száhel-övezetben kell és lehet megvédeni. Tehát minden ezzel ellentétes értelmezésnek nincs helye.

Remélem, hogy minden lényeges kérdést érintettem. Az úgynevezett Combat Medic Training, amelyet a magyar különleges műveleti erők egészségügyi katonái nyújtottak ukrán egészségügyi katonáknak, az annak rendje és módja szerint időben be lett jelentve a sajtóban. Amikor az ideirányuló kérdését olvastam, akkor is csodálkoztam, vagy fölmerült bennem, hogy esetleg Novák Előd nem olvas újságot.

Ezzel kapcsolatban semmi titok nyilvánvalóan nincs, és teljesen koherens azzal a stratégiánkkal, miszerint az élet védelme fontos, ugyanakkor semmilyen katonai módon nem támogatjuk a háború tovább folytatását, mert ez a magyar emberek érdekét nem szolgálja.

Az ipari parkok sem hozzám tartoznak, az a Külügyminisztérium gondozási körében van, úgy tudom. Én arról tudok beszámolni, hogy Kaposváron - ahogy azt mondtam is - a Gidrán harci járműveink felszerelése történt, és a jövőben is ott tervezzük ezt a tevékenységet folytatni, egy ilyen ipari parkban. Remélem, minden kérdésre válaszoltam.

ELNÖK: Van-e olyan kérdés, amit zárt ülés keretében szeretne megválaszolni?

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF honvédelmi miniszter: Azt hiszem, hogy az összes kérdést... A drónok darabszámát... Most azért külön zárt ülést szerintem nem érdemes, de egyébként azt is bejelentettük, de nem minden részletre kiterjedően. Szerintem nem üdvös a magyar nemzet érdeke szempontjából, ha azt darabra lehet elszámolni, hogy mikor mi fog beérkezni.

Az a lényeg, hogy tudjuk azt, hogy van rövid, közép- és távoli csapásmérésre alkalmas, a modern, smart ammunition kategóriába tartozó cirkálólőszerünk, ami egy drón és egy valamilyen töltet kombinációja, amely képes arra, hogy elindítás után célt keressen magának, ha a célját megtalálja és arra humánerő alkalmassá teszi, akkor csapást mérjen, ha pedig nem vagy a cél megváltozott, akkor visszatérjen a kiindulási állapotra. Ezek nagyon szofisztikált, komoly fegyverrendszerek. Ezeket túl nem akarnék ezekről beszélni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Novák Előd jelentkezik.)* Tessék!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr. Lényegében csak egy ügyrendi javaslatom volna az idő rövidege miatt, nem kérek így amúgy érdemi válaszlehetőséget, bár szerintem több dolog nem felelt meg a valóságnak. Annyi kérésem volna, hogy ha a miniszter úr, úgy látom, nem tud maradni a zárt ülésen, akkor remélem, lesz egy megbízottja, akinek ennek a bizonyos, általam korrupciónak minősített esetnek a részleteit, konkrét számokat, képességeket, amelyeknek utánajártam személyesen is ebben a magyar repülőgépgyárban, valakivel közölhetem, mert itt a bizottságban egyedül voltam, aki ez ellen szavaztam.

Másrészt a konkrét ügyrendi javaslatom és kérésem az, hogy ebben a létszámadatban, amelyben viszont... - nagyon sok kormánypárti médiában is jelentetnek meg ilyen-olyan számokat, valóban nehéz tisztán látni, de én azt gondolom,

miniszter úr, egyértelműen kijelenthető az, hogy több mint 40 százalékkal csökkent a tavalyi évben a katonák száma.

Megengedi-e azt, hogy most az önök által benyújtott jelentésből ismertessünk két darab számot? A Magyar Honvédség katonáinak a 2022. és 2021. december 31-ei számaikat ismertethetjük-e? És akkor lehet, hogy tényleg én láttam valamit rosszul. Én viszont azt állítom, hogy több mint 40 százalékkal csökkent. Ezt a számot, amiről a médiában amúgy is nagyon sokszor van szó, hogy mennyi tartalékos jelentkezett, mennyi katonája van a Magyar Honvédségnek...

ELNÖK: Képviselő úr!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): ...tegyük tisztába még itt, a nyílt ülésen! Köszönöm.

ELNÖK: Ön ilyen értelemben új tagja a Honvédelmi és Rendészeti Bizottságnak. Átlagban minden ciklusban eljártsszuk ezt, megfutjuk ezt a kört. Ennek az adatnak a jelenlegi rendelkezések szerint az adatgazdája a Magyar Honvédség vezérkari főnöke, ő szemmel láthatólag nincs itt. A miniszter úr nem tud átlépni ezen, mert ez törvényi szabályozás, hogy ki tudja ezt megmondani. Zárt ülésen erre sor kerülhet. Majd elhívjuk a vezérkarfőnököt, aki egyébként ennek az adatnak a közzétevése esetében illetékes mint adatgazda. *(Kontrát Károly: Aki már járt nálunk.)*

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Elnézést, elnök úr, éppen a vezérkari főnök...

ELNÖK: Aki egyébként már sokszor járt nálunk, és ezt sokszor tisztáztuk, az akkor éppen nem merült fel.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): De, elnök úr...

ELNÖK: De ezt semmiképp sem tudja, tehát a miniszter úr erre nem tud engedélyt adni, tehát ezt ne is csináljuk! A másik, ha erre szükség van, akkor elhívjuk a honvéd vezérkari főnököt, és ő elmondja, mert egyébként bármilyen furcsa, a honvéd vezérkari főnök tudja - ez érthető - a pontos létszámokat naprakészen, nem a miniszter.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): De elnök úr, ott van abban a mappában! Tehát két számot kérek fölolvadni. Szerintem nem kell a miniszternek engedélyt kérni ahhoz, hogy fölolvasson két számot. A Magyar Nemzetben mindig jelennek meg mindenféle számok. Én azt gondolom, hogy ne titkosítsuk ezt.

ELNÖK: Egy titkos minősítésű adatból?

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): A miniszter úr nagyon sok számot mondott így is, szerintem ezt nyugodtan elmondhatja, hogy tegyük tisztába.

ELNÖK: A titkos minősítésű iratokból önnek nincsen jogosítványa felolvasni adatokat csak úgy; egyébként ha ezt megteszi, akkor eljárás indul ön ellen, az a minimum.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Én erre a miniszter urat kértem.

ELNÖK: De hát a miniszter úrnak - én csak mondom önnek, mert nem volt...

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Ami kényes, azt titkosítjuk, akkor értem, jó.

ELNÖK: Nem, nem!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Egyébként, elnök úr, itt van a vezérkari főnök helyettese, tehát ne mondja azt, hogy ezt napoljuk el, majd máskor, majd zárt ülésen. Tegyük tisztába ezt az ügyet! Szerintem nem titkos adat az. Nem titkos adat!

ELNÖK: Képviselő úr! Milyen frappáns! Kért-e a vezérkari főnök helyettese felhatalmazást arra a vezérkari főnöktől, hogy ezt az adatot nyílt ülésen közölje a Honvédelmi Bizottsággal? Igen? Nem?

KAJÁRI FERENC vezérkarifőnök-helyettes: Nem kértem.

ELNÖK: Na, tessék, ha-ha-ha!

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Elnök úr, ez nagyon méltatlan, hogy a vezérkari főnök helyettesét így sarokba szorítja, hogy igen, nem, stb. Jó? Szerintem nem kellene titkosítani. Több mint 40 százalékkal csökkent egy év alatt a katonák száma, és ezt nem merik fölolvasni, pedig ez nem egy minősített adat, még ha bele is írták ebbe a mappába.

ELNÖK: Szerencsére viszont, mint említettem volt, a hülyeség nem titkos, azt nem is lehet titkosítani (*Derültség.*), és nem is kötelező, de betilthatatlan. Az az adat, amit ön mond, épp annyira téves, és égbekiáltó tájékoztatlanságra utal, mint egy csomó kijelentése, amit itt most nem is kommentáltunk. Említette a magyar fejlesztésű 40M Turán könnyűharcokost, mert egyébként azt a Leoparddal nem lehet összehasonlítani, hogy abból mennyit gyártottunk. Egyébként ez egy cseh-szlovák fejlesztés volt. A licencet '39-ben vettük meg, eredetileg Skoda T21 néven forgalmazták.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Nem azt mondtam, hogy magyar tervezésű, rosszul hallotta! Magyar fejlesztésű.

ELNÖK: Nem magyar fejlesztés, nem magyar tervezés.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): De, részben magyar.

ELNÖK: Ez egy licenc volt. De mindegy, annyi minden ilyen tücsköt-bogarat...

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Elnök úr, a bizottság irataiba csak én tekintettem bele, ott van feketén-fehéren. Ez a két szám, amibe önök most nem akarnak sem betekinteni, sem nyilvánosságra hozni, szerintem magáért beszél.

ELNÖK: Természetesen erről fogunk tudni még beszélni.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Lehet itt kormányzati propagandát folytatni, de a tények, a számok magukért beszélnek.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! A honvédelmi miniszter meghallgatásának napirendjét lezárom.

Határozathozatal

A feladatunknak megfelelően megkérdem a Honvédelmi Bizottságot, hogy jóváhagyólag tudomásul vesszük-e a honvédelmi miniszter beszámolóját a bizottság előtt. Ki veszi tudomásul? *(Szavazás.)* Hat. Ki nem? *(Szavazás.)* Egy nem.

6 igen szavazattal, 1 nem szavazat ellenében a miniszter úr beszámolóját tudomásul vettük. Nagyon szépen köszönjük.

Egy sor kérdés merült fel még egyébként, amit akkor folytatunk, mert én most arra fogok javaslatot tenni, hogy itt a bizottsági ülést zárjuk le, és a jövő héten egyébként is kell ülnünk *(Kontrát Károly: Jövő héten?)*, folytatjuk a kimaradt... Igen. A következő bizottsági ülésen tárgyaljuk meg. Még a hétfőt meglátjuk, de az egy ötperces bizottsági ülés lesz.

Tehát tisztelt bizottság, akkor ki támogatja azt, hogy zárjuk le most a bizottsági ülést azzal, hogy a hátralévő napirendeket folytatni fogjuk? *(Szavazás.)* A többség támogatja.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen. Miniszter úr, elbocsátjuk, hogy oda tudjon érní, nagyon szépen köszönjük. Államtitkár úr, vezérkarifőnök-helyettes úr, köszönjük szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 02 perc)

Kósa Lajos
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lajtai Szilvia és Barna Beáta